VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam, 7672. szám | Szombat, 1969. november 15. | 4 oldal, 30 bani

Üzemeinkből jelentik

Az idén több birálat hangzott el a sütőipari vállalat munkájával kapcsolatban. Egy hónapja, hogy összeültek a egység vezetői és hozzáláttak a konkrét intézkedési terv megvalósításához. Ennek nyomán nemcsak a minőséget javitják, hanem uj termékek bevezetését is szorgalmazzák. Ezek hamarosan megjelennek üzleteinkben, többek között a 4 kilogrammos fehérkenyér is.

A IAMMBA butor- és épületvasalásokat gyártó vállalat egyes termékeivel kapcsolatban a megrendelők elégedetlenségüket fejezték ki. Különösen a kulcsok minőségét kifogásolták. A müszakiak nemrég uj technológiát dolgoztak ki: a kulcsokat öntés után sorjázó-alakitó szerszám segitségével teszik egyenletessé. Ezáltal kiküszöbölik a marási és csiszolási müveleteket. A termelékenység 100 százalékkal növekszik.

A Teba gyár festödéjében a kelme az alátéttel együtt fut a hengerek közé. Ez az alátét gyorsan megrongálódott, ami nagyon sok pénzbe került, növelte a termelési költségeket és ugyanakkor összemázolta a hengereket is, melyek mosása külön müveletet igényelt. A napokban hallottuk, hogy a Teba gyáriak a korábbi pamut rostokból készült alátéteket polieszter rostokból szött futószőnyeggel helyettesitették. Előzetes számitások szerint az ujitás eredményeként mintegy 300 000 lejt takarihatnak meg.

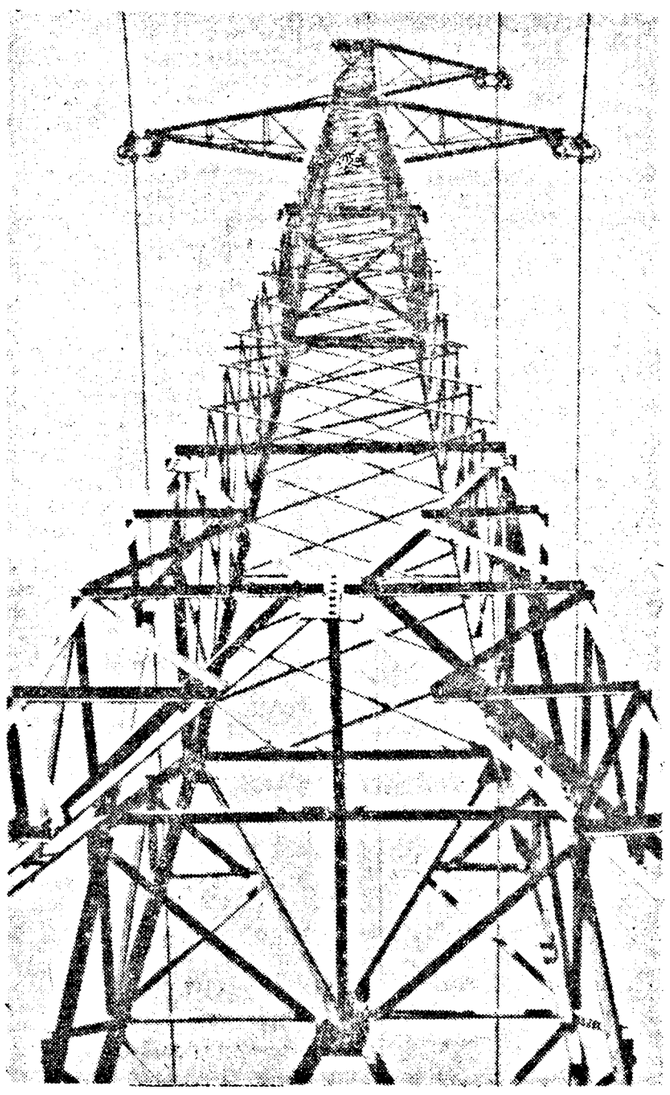

A FÉNY PILLÉRE

Hazai HÍRADÓ

1

Megkezdte részleges müködését az ötéves terv legnagyobb kőolajipari objektuma — a piteşti-i finomító. A nagy ipari komplexumot teljes egészében a ploieşti-i Kőolajipari Felszerelés-tervező Intézet szakemberei tervezték.

A Piteşti déli részében épült impozáns finomító évente három millió tonna kőolajat dolgoz fel. A finomitóban magas oktánszámu benzint, hidrofinált olajat, nyersolajat, pakurát és kent állitanak elő. A finomító látja el benzollal toluollal és xilollal a városban müködő petrokémiai kombinátot.

A finomító felszereléseit hazai üzemekben gyártották.

2

Tüzálló kötöttáru termelését kezdték meg a iaşi-i Moldova gyárban. Az első tételt — körülbelül 36 000 bolyhositott bluzt — az USA-ba exportálták.

A hazai vegyi anyagokkal történő impregnálás receptjét helybeli szakemberek dolgozták ki, s a müveletre az egyik fehéritő gépsort állitották be.

3

Befejezték az első öt kikötőhely építését a konstancai uj kikötőben. A csaknem egy kilométer hosszu rakparton ut- és vasutvonalat, rakodóhelyeket, segédépületeket, villany- és távközlési hálózatot alakitottak ki. Most szerelik a két óriásdarut, a Gigantot és Herculet.

4

Uj forgókemencét helyeztek üzembe a medgidiai cementgyárban. A kemence kapacitása 800 tonna klinker 24 óra alatt. A további üzemfejlesztés során két gépsort állitanak be évi 640 000 tonna cement kapacitással.

Az épülő azbesztcement-osztály 1970-től kezdve évente körülbelül 4 millió négyzetméter azbesztcementlapot szállit az épitkezésekhez.

A lakosság mezőgazdasági élelmiszertermékekkel való ellátásának időszerű problémái

A központi szakintézmények vezető tényezői válaszoltak az újságíróknak az Újságírók Szövetségében rendezett sajtóértekezleten

A lakosság téli ellátásának kérdése, amely a pártvezetőség figyelmének homlokterében áll, és amely behatóan foglalkoztatja a szakminisztériumokat és az illetékes szervezeteket, olyan konkrét intézkedéseket követelt, amelyek lehetővé teszik, hogy a piacok és az élelmiszerüzletek kielégitsék a dolgozók szükségleteit.

Sajtónk az utóbbi időben részletesen irt ezekről a kérdésekről, amelyek a lakosság széles tömegeit foglalkoztatják. Ma ismertetjük az olvasókkal annak a találkozónak a következtetéseit, amelyre pénteken az Ujságirók Szövetségének székházában került sor a Belkereskedelmi Minisztérium, a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetsége, a Bukarest municipiumi néptanács vezetőségi tagjai és a központi lapok és a rádiótelevizió képviselői között. A találkozó valóságos tanácskozássá alakult át a lakosság mezőgazdasági élelmiszertermékekkel való ellátásával kapcsolatban.

A következő elvtársak: Nicolae Bozdog belkereskedelmi miniszter, Dumitru Bejan, a Centrocoop elnöke, Ion Cosma, a Bukarest municipiumi néptanács első alelnöke és Radu Abagiu belkereskedelmi miniszterhelyettes ismertető előadása után az ujságirók számos kérdést tettek fel: a mezőgazdasági élelmiszertermék-alap biztositása és kezelése természetes, konzervált és félkonzervált állapotban, az idei egész zöldség- és gyümölcstermés értékesitése, az áruk helyes elosztása az ország egész területén, a termelő, a raktár és a vásárló közötti gyorsabb forgalom lebonyolitása, az egész eladási tevékenység javitása.

Első konkluzióként állithatjuk, hogy a központi állami szervek által, a pártvezetőség utmutatásai alapján tett intézkedések nyomán **létrejöttek a feltételek ahhoz, hogy biztositsák a piacok és az üzletek ütemes ellátását a téli hónapok egész ideje alatt.**

Ismeretes, hogy az idei időjárási viszonyok — a késői tavasz, a nagy esőzések az év első felében, valamint a mostanig elhuzódott aszály — kedvezőtlenül befolyásolta a mezőgazdasági termelést. Mig kukoricából, napraforgóból, cukorrépából, gyümölcsből és szőlőből a termés jó volt és fedezi a lakosság fogyasztási szükségleteit, más termékekből — bizonyos zöldségekből és főleg burgonyából — a termés nem kielégitő. Egyébként ez a helyzet más európai országokban is érezteti hatását. A mult évi szárazság, akárcsak az idei éghajlati viszonyok hatással voltak az állattenyésztési termelésre is, s ezt érezni lehet főként a sertéshus termelésben, helyenként pedig a tejtermelésben.

De hogy ilyen körülmények között is biztositsák az állam központositott termékalapját, ami lehetővé teszi a lakosság megfelelő ellátását, a párt- és állami szervek széles körü tevékenységet folytattak a mezőgazdasági szövetkezetek szerződéses kötelezettségeinek teljesitéséért és minél nagyobb mennyiségü mezőgazdasági termék, kukorica, burgonya, bab, zöldség, hus, tej stb. szállitásáért a szerződéses kötelezettségeken felül. A szerződések kiegészitésére tett intézkedések nyomán a legtöbb mezőgazdasági termékből jelentős tartalékokat lehetett létrehozni, amelyek biztositják a lakosság ellátását az uj termésig.

Az utóbbi időben a fővárosban és az ország minden megyéjében elmélyülten megvizsgálták a termékszükségletet és a fogyasztási szükségletek kielégitésének lehetőségeit, összehangolva a központi és a helyi akciókat. Mindez tükrözi pártunknak és államunknak azt a következetes törekvését, hogy egyre magasabb szinten elégitse ki az egész lakosság szükségleteit. A városi és falusi kereskedelem felelős tényezői által elmondottak alapján bizvást állithatjuk, hogy figyelembe véve az idei kedvezőtlen körülményeket, fokozott szervező tevékenység folyt és folyik a lakosság ellátásával kapcsolatos kérdések megoldásáért minden területen.

A téli idényben sajátos fő mezőgazdasági élelmiszertermékek tartalékait illető kérdésekre válaszolva a belkereskedelmi miniszter kijelentette, hogy nagyobb készletekkel rendelkezünk mint a mult év azonos időszakában, s ezek biztositják az ellátást még hosszu tél körülményei között is. Az élelmiszertermékek minden csoportjánál jelentős az árualap. Néhány adat meggyőző: a mult év novemberéhez és decemberéhez viszonyitv 65 százalékkal több a baromfi, 3 százalékkal a hal, 20—26 százalékkal a halkonzerv, 20 százalékkal zsiradék, 44 százalékkal a vaj 43 százalékkal a sajtfélék, 79 sz zalékkal a zöldségkonzerv és k és félszer annyi a gyümölcskon zerv. A mult év azonos időszak hoz viszonyitva jelentős a növek és a száraztészta (13 százalék) a rizs tekintetében (42 százalé amely a lakosság élelmezésében j lentős helyet foglal el.

Mi a helyzet a téli sajátos mez gazdasági termékek tekintetébe Az idei kedvezőtlen éghajlati visz nyok csökkentették az őszi burg nyatermést, s ez nehézségeket ok zott a lakosság bőséges ellátás ban, s a piacon eddig e adott teljes mennyiség k sebb, mint az előző évek ben. Ennek ellenére, jelenle 100 000 tonna elvermelt burgony áll a kereskedelem rendelkezésér ehhez hasonló mennyiséget vermq tek el az elmult években is. Ez a mennyiségen kivül **a novemb 15 és december 31 közötti időszak ban a napi fogyasztás céljai mintegy ezer tonna vermelt burgonya van tartalékolva.** Ajánlato hogy ebben az időszakban bizony hiányzó termékeket olyan élelm szerekkel helyettesitsenek, am lyekből elegendő mennyiség á rendelkezésre. Hagymából a te 21 000 tonna elvermelését ir nyozzta elő, ezzel szemben má is 22 000 tonnát vermelte el, ami a mult évi meny nyiség kétszerese. Ahhoz, hog a rendelkezésünkre álló tartalékok kal minél jobban gazdálkodjun ajánlatos a napi fogyasztáshoz zekben a napokban zöldhagym és vizhagymát használjunk, ami minőségben és nagy mennyiségbe van a raktárakban és boltokban. E gyébként ize és főzési tulajdons gai miatt a zöldhagyma izleteseb a metélő hagymánál, s ezért soka szeretik. Tulajdonságainál fogv tehát nagyobb keresletnek örvend hetne. Meg kell jegyezni, hogy je lenleg is folytatódik a hagymafe vásárlás a termelőktől, s a fo gyasztásra szánt alap tovább bővü

Más sajátos termékekre utalva, belkereskedelmi miniszter rámuta tott, hogy gyökérnövényekb rendkivül nagy mennyiség áll ren delkezésre és teljes egészében k lehet elégiteni a keresletet. A bab

(Folytatása a II. oldalon)

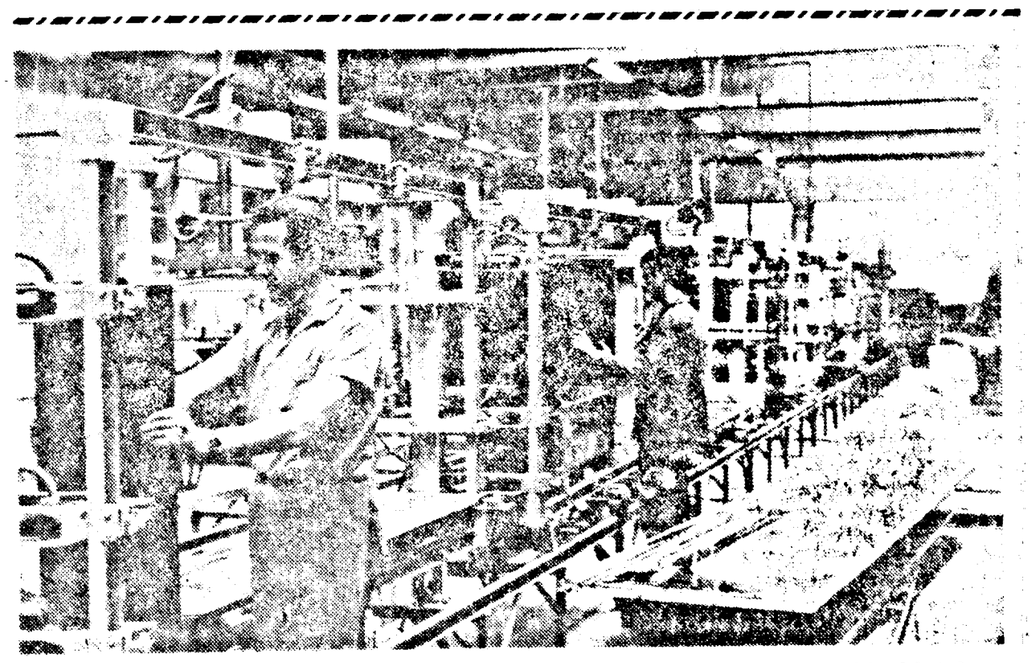

Szerelik a legujabb tipusu butorokat az aradi Butorgyárban (CANCIU MARCEL felvétele)

Gyorsítani kell az őszi mélyszántást

- **48 hektár kukorica vár törésre**
- **3012 hektár földterületről kell eltakarítani a szárat**
- **2584 hektáron kell barázdát csinálni**

Már rég nem volt ilyen kedvező az ősz a mezei munkák elvégzésére. November közepén járunk, ilyenkor a jó gazda hombárba rakta a termést, elvégezte az őszi mélyszántást és felkészült a téli munkákra. Megyénk legtöbb állami és szövetkezeti gazdaságában befejezték a soronlévő feladatokat, elvégezték a vetést, a szántást a talajjavitást. Ezért csak a dicséret hangján beszélhetünk az olyan mtsz-ekről, mint a világosi Şiriana és Podgoria, a szentannai, a cserméi és más gazdaságok.

Most nem részletezzük bővebben a jól dolgozó mtsz-ek munkáját, inkább azzal szeretnénk foglalkozni, hogy helyenként lemaradás tapasztalható, amit most már semmivel sem lehet indokolni. Eddig több mtsz-ben munkaerő hiányra panaszkodtak, mert a kukorica törése és a szárvágás mellett más őszi növényeket is be kellett takaritani, ugy mint a cukorrépát, takarmányrépát és zöldségféléket. Viszont most már minden erőt a kukoricatörésre és a szárvágásra összpontosithatnak. Indokolatlan például a szemlaki helyzet. Tegnap este a szemlaki 8 Martie termelőszövetkezetben még 48 hektár tengeri várt törésre. Ha csupán 100 munkaerővel végeznék ezt a munkát, egy-két nap alatt letörhetnék a kukoricát s ugyanannyi idő alatt a szárat is kévékbe kötözhetnék, sőt el is szállithatnák. Amint látjuk, csupán a szervezésen mulik, azon mulik, hogy a gazdaság vezető tanácsa, a pártalapszervezet irányitásával mozgósitja-e a tagokat a sürgős munkálat elvégzésére.

Pécskán más a helyzet. Itt a kukorica törésével már végeztek, viszont több, mint 3000 hektáron még mindig a földeken van a szár. Ezért nem tudnak dolgozni a traktorok, nem végezhetik a mélyszántást. A pécskai Avintul termelőszövetkezetben az előirányzott 1930 hektárból csak 860 hektáron forgatták meg a földet. A Steagul Roşuban az 1776 hektárból csak 700-at szántottak fel.

Olyan esetek is előfordulnak megyénkben, hogy a területek nagy részét felszabaditották, ennek ellenére a szántás csiga lassusággal halad. Ez a helyzet a nagylaki Mureşul termelőszövetkezetben, ahol még 1479 hektár földet kell az elkövetkező időszakban felszántani. A város két termelőszövetkezetében 2584 hektár föld vár forgatásra. A helyzetet

CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a III. oldalon)

ŐSZI DÉLELŐTT

Őszutó. A novemberi szél játékosan tépdesi az utszéli fák kopaszodó ágait s tovafut egy-egy árván aláhulló, rozsdabarna levéllel. Hideg van, csipős, telet jelző hideg... De a simándi főutca parkjának virágai még hősiesen dacolnak hideggel, széllel, elmulással. Csak a természet tud, s csak ősszel, ilyen csodálatos szineket keverni.

Bőszoknyás parasztasszony hajladozik az egyik virágágyás körül. Készíti elő a télére. Nézem a szép parkot. A parkot övező tágas, nagyablakos városias külsejü házakat. Mondták, gazdag község Simánd, szorgoskezü emberek lakják. Most, lépten-nyomon erről győznek meg a látottak. A sok uj — vagy legalábbis uj köntösbe öltöztetett — ház, a széles, rendezett utcák, a betonlapokkal kirakott járdák. A néptanácson azzal büszkélkednek, hogy e nagyközségben egyetlen utca sincs, ahol legalább az egyik oldal járdáját ne borositták volna betonlapokkal, természetesen közmunkával, az önkéntes hozzájárulásból összegyült pénz-alap felhasználásával. Nézem az impozáns, mutatos kulturotthont — egyike a legszebbeknek a megyében —, a patikatiszta orvosi rendelőt, a ropogósra keményitett függönyös ablaku iskolát, a tágas élelmiszerüzletet, ahol egymásnak adják a kilincset a vásárlók.

Ghiţă Traiantól, a néptanács titkárától hallottam, hogy az egész évre tervezett 398 000 lejes megtakaritást (közmunkák révén) még október 31-én teljesitették, sőt tul is szárnyalták. Jelenlegi eredményük 406 000 lej. Az egy főre eső megtakaritás értéke 86 lej.

Különösen sokat dolgoztak, a jelek is ezt mutatják, a járdák rendebehozásán (3 500 négyzetmétert „sártalanitottak" közmunkával) a virágövezet másfél hektárral bővült, az utakat szegélyező fák száma 8 000 facsemetével gazdagodott. S ezenkivül átjáróhidacskákat raktak le, többszáz folyóméter árkot tisztitottak meg, közkutakat javitottak és igy tovább.

Szép, rendezett nagyközség Simánd. Tetszett. De tetszett volna bárkinek, aki itt járt, vagy akárcsak végigment a több kilométernyi hosszu, főutcán.

A sok uj házról még valamit Megtudtam — büszkék erre a simándiak, már hogyne lennének azok, — hogy tiz év alatt több mint 300 uj ház épült. És ki tartja számon, hogy emellett még hányat alakitottak át, hányat korszerüsitettek a mai igényeknek megfelelően.

... Járom az utcákat. Sok a televiziós antenna. Összesen 250 tévé és több mint 600 rádió van a községben. Egyik udvarban kifeszitett dróton néhány habfehér pelenkát lenget a szeszélyes szél... Igen, emlékszem: 62 csecsemő látta meg a napvilágot a község tavaly használatba adott szülőotthonában. Heten bent Aradon, illetve Kisjenőben születtek. Tehát egy hiján 70 kisgyermek gyarapitotta, csak idén, a község lakóinak számát.

Egy falragasz arra figyelmeztetett, hogy szombaton nagy bál lesz a kulturotthonban. Idős ember állt meg melletem. Hangosan morfondirozott.

— Megint telt ház lesz. Ilyenkor bezzeg azok is eljönnek, akik hütlenek lettek a kapához, városba mentek dolgozni. Pedig de nagy szükségünk van munkaerőre a szövetkezetben.

Problémák, mindennapi gondok, örömök. Egy nagy község mindennapjaiból.

B. MANDITS KATALIN

SIMÁNDON

ÖRÖM

— Hogy lettél lakatos-tanuló Földi Ferenc?

(Gyárudvar köröskörül, csipős őszi hideg, kijöttünk a műhelyből aztán a rideg irodába is, hogy egy padon ülve együtt lehessünk az őszinteséggel),

— Ujságban láttam a hirdetést, beiratkoztam, és igy.

(Hogy lesz valakiből lakatos, esztergályos, tanár, szövőnő, darukezelő 1969-ben? Hogy lesz valakiből az, amire vágyik, vagy ha mégis másként alakul a sorsa, megtalálhatja-e igazán önmagát? A gyárudvar hideg őszi szele, mely körülvesz, a külvárosból jön felém, a jövőre szabaduló lakatostanuló legtöbb kollegája egy esztendővel ezelőtt még azt sem tudhatta, hogy itt ahol most vagyunk, szakmát tanulhat).

— De hogy kerültél éppen ebbe a gyárba, miért éppen a lakatosszakmát választottad, mit tudtál erről a szakmáról, tudtál-e eleget, hogy szeresd is amit csinálsz?

A kérdéssorozat hosszu és rideg, magyarázkodnom kell, hogy meg ne ijesszem a mellettem ülő munkászubonyos fiatalembert.

— A sorsod érdekel.

— Nem gondoltam soha arra, hogy lakatos legyek.

— Az iskolában se?

— Soha.

— Mit válaszoltál az iskolában, amikor megkérdezték, mi szeretnél lenni?

—Akkor még azt, hogy órás, vagy motorszerelő leszek.

— Aztán? Mi történt aztán?

— Megmondom őszintén: nem voltam jó tanuló. Apám motorszerelőnek akart adni, azt mondták neki, senkit se vesznek fel. Később megtudtam, mégis felvettek másokat, lekéstem, valamit kellett csinálnom, nem maradhattam otthon, beiratkoztam hentes tanulónak.

— Ez már egy kis sors, Földi Ferenc. Hogy alakult tovább?

— Temesvárra mentem felvételizni. Nem sikerült. Mit tehettem volna? Beálltam dolgozni a Vágóhidra. Nem szerettem azt a munkát, nekem gép kell. Vártam egy évig itt tanulókat kerestek, ide jöttem.

— Mégis hogy szeretted meg a szakmád, órás, motorszerelő, hentes álmok-kalandok után?

— Rájöttem, hogy ÁLL A KEZEM az ilyen munkára, tetszik tudni szeretem a finom munkát, megtanultam. Amit tud az ember, ami sikerül az embernek, azt megszereti, abban öröme telik.

(Jegyzek, jegyzem a szavakat. A mester a munkáját mutatja: szépen dolgozik Földi Ferenc, az oktató felüti a katalógust: jók a jegyei Földi Ferencnek. Jegyzem a szavakat, ketten vagyunk a padon, köröskörül a gyárudvar, a csipős őszi szél, Földi Ferenc munkaruhában van jázik, az utolsó szavakat vacogva mondja, felállunk, szabadideje felől érdeklődöm, mit csinál egy lakatos szabadidőben? Hát olvas. Főleg kalandregényeket. És moziba jár. Főleg kalandfilmeket néz meg. És sportol, evez.)

A szerkesztőségben sportriporterünket kérdezem, hallott-e Földi Ferencről?

Két első díj a Maroson.

Ezüstérem az országos bajnokságon.

Bucsuzunk. Elvegyül a műhelyben, alig találom meg, alig ismerem meg szerszámai között.

Az oktató azt mondja:

— A legjobbak közül való.

Örülök a szónak. Örülök, hogy egy fiatalember magára talált.

K. S

MŰVELŐDÉSI JEGYZETEK

A ma művészete

A cimbe foglalt gondolat bizonyára éppen olyan mértékben cáfolható is, mint ahogy én most igazát bizoitani szeretném. Az iparmüvészet végeredményben régebbi, gy legalábbis egykoru öseink ő képzőművészeti megnyilvánuával, ott az altamirai barlang án. És ma mégis jobban megtaja helyét az ember otthonában, nt a képzőmüészet akármelyik 1. Egy izlésesen npa vagy faliinyeg, a terit asztalon mesak az étel olasához szükjes, hanem a ipérzéket is olgáló cserép, eg vagy porcea szerviz napnkban minden honban megálható kell és ne, hogy legen.

Láttam már ohat, ahol a krényen tinőt teljei egyforma eghal sorakozott (gyári készitmy, festett üveg és még egy is opant csunya belőlük), ahol az alomig ismert porcelán balerina tette örökre meomerevedett pitjét és hangtalan, barna kutyák atták piros nyelvüket a rádió ején. Még elképzelni is szebb, gyan nézne ki azon a falon Ma- Bodrogean valamelyik faliszőege, Vasile Sanda vashalai és az talon Odry József boros poharai ny kávéskészlete. Bizonyára ne dolog elhitetni az előbbi szobelső berendezőjével, hogy a **második a szebb, az izlésesebb és praktikusabb. Hiszen az iparművész egyik fő célja éppen az elkészitett tárgyak praktikussá tétele.**

Ennek és általában az iparművészet elterjesztésének szolgálatában áll az első ilyennemü aradi tárlat. Odry József munkái, poharak, üveg- és porcelán tárgyak, asztali lámpák, amelyeken tervezéstől a kivitelezésig, az üveg megformálásától a vas és réz kikalapálásáig minden munka a művész kezét dicséri. Az övé mellett már említettem néhány sorral feljebb Maria Bodrogean nevét, aki faliszőnyegeinek motívumaival, a szürkének más színek felé hajló árnyalataival vonja magára a tárlatlátogató figyelmét. Az övéi mellett meg kell említeniünk Zizi Frențiu és Munteanu Elena szőnyegeit is.

Bár anyaga ma még nem nagy, — az említetteken kívül L. Munteanu fémdomboritásai jelentenek élményt — az aradi képzőművészek iparművészeti kiállitása (valamennyien csak mellékesen, a festészet, szobrászat, grafika mellett foglalkoznak ezzel a művészeti ággal) hasznos kezdeményezés, mely bizonyára visszhangra fog találni a nagyközönség soraiban is.

(znorovszky)

Szórakozás és műkedvelés

Szórakozás és mükedvelés. Kettősségében is szoros szálakkal összefüggő hasznos időtöltés. A Megyei Müvelődés- és Müvészetügyi Bizottság plenárisán — néhány nappal ezelőtt — tulajdonképpen erről tárgyaltak az egybegyültek.

A kérdések tucatjára a müvelődési otthon igazgatójának kell megadnia a választ. Az ő egyénisegén — felkészültség, müvészi hajlam, szervező képesség — mulik, hogy a falu télen hasznos szórakozással töltse idejét. És az értelmiségieken is, akiknek a népszerü tudományterjesztés, az együttesek betanitása, szimpozionok szervezése és a könyvpropaganda éppen ugy hivatása, mint saját mindennapi munkája.

És e gondolatsor kapcsán a falusi müvelődési élet sajátos arculatának kialakitása az az ut, melyen minden helység kulturaktivistájának és minden mükedvelőjének meg kell indulnia. A tévé, mozi, szinház, koncertterem hivatásos müvészetének konkurrenciájában a versenyt csakis ugy lehet felvenni, hogy ha a müvelődési otthon tevékenysége olyan vonzó és friss uj formákat és elemeket tartalmaz, melv leköti és kielégiteni képes a hosszu téli estéken egybegyülteket.

A müvelődési otthont a falu szellemi életének központjává kell előlépitetni. Készitsük elő tehát a téli évadnyitást alaposan és körültekintően, a helyi lehetőségek felmérésével és hasznositásával. (m. i.)

SZOMORÚ EMBERSÉG

Azt mondják róla, a ilágirodalomban ő olt az egyetlen iró, ki tanult irni — és ı e g is tanult. Anyának jóbarátja, Flauert (az irodalom osszindulatu pletyálói szerint Maupasant törvénytelen ap-) tanitotta. Le kelett irnia egy lovat — z volt irói „házifeldatainak" egyike — s addig kellett nézie, amig fel nem fedezte, mennyiben küönbözik a világ minden más lovától. Kötetnyi novellája volt nár, amikor tanitómestere elé merészkelett velük és ez elolasatlanul tüzbe hajitotta őket, azzal érvelve, — ha a fiatal Guyehetséges, akkor fog nég jobbakat is irni. ıa meg nem, akkor ninek ezeket is megartani.

Rengeteg igaz és zoholt történet keringett róla, mint minden olyan emberről, aki nashogyan élt, mint embertársai. Sorsa pedig, az anyagi jólét biztositéka mellett is, ı szellemi számkivetettség volt. Családi örökség testálta rá a terheltség átkát, és ő hajszolta önmagát saját tragédiája felé. A bohémek világát élte, nem ismerte a mértéktartás fogalmát. A végletek társadalmában a végleteket örökitette meg irásaiban. Mikor a francia festőművészet felfedezte a szinek világát, Guy de Maupassant, az iró, megőrizte palettáján a feketét.

A francia- és a világirodalom prózamestere hat regényét*) rövid életének utolsó évtizedében irta, amikor elérkezett már elbeszélő müvészetének csucspontjához. Akárcsak novelláiban, ezekben is magával sodor az elbeszélés ritmusa, a tényfelsorolás patoszmentes közvetlensége. Igaz és szomoru embersegétől pedig megkeseredik a szank.

(z. a.)

*) Guy de Maupassant, Összes regényei, Európa Könyvkiadó, Bp. 1969.

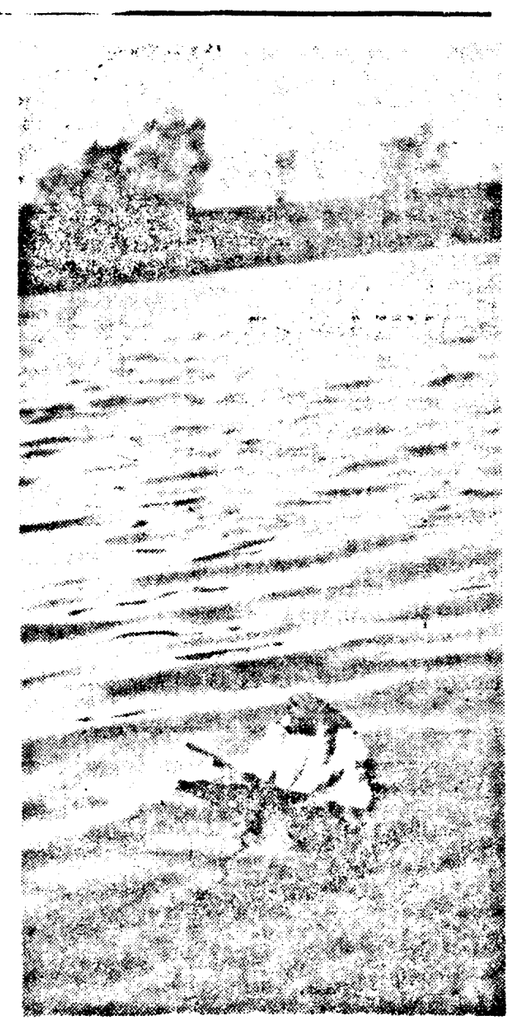

A VIZ SODRÁBAN
(TARKÓ GÁBOR felvétele)

Tájékoztató

Előzetes az Ajándékok Hónapjához

Noha még két hét választ el az Ajándékok Hónapjától, az előkészületek már megkezdődtek. Erről beszélgettünk DON LAZĂR elvtárssal, az ipari cikkeket értékesitő HKSZ kereskedelmi igazgatójával. Ime mit tudtunk meg:

— Több pontból álló intézkedési tervet állitottunk össze. Valamennyinek az a célja, hogy biztositsa az Ajándékok Hónapjának eredményességét, hogy a kereskedelemnek ez az akciója valóban betöltse szerepét. Első sorban is fokozzuk termékeink reklámozását, 7 szaküzlet kirakatát átrendezzük, december folyamán 6, eladással egybekötött kiállitást szervezünk; feldiszitjük az Aradul nagyáruház és a Gyermekáruház bejáratát, a téli ünnepeknek megfelelően áruba bocsátunk 20 000 „pillangócskát" (1970-es naptárat), ugyanakkor nem kevesebb mint 2000 ajándékcsomagot készitünk; december 1 és 6 között ismét megrendezzük a közkedvelt divatbemutatókat a 15-ös számu konfekció üzlet kirakatában s az ünnepek alatt módositjuk egységeink órarendjét, meghosszabbitjuk a nyitvatartási időt. Igyekszünk gyarapitani meglévő árukészletünket. Küldötteink ezzel a céllal utaztak el néhány városba, kerestek fel több vállalatot. Eredmény: több millió lej értékü áruval gazdagitottuk készletünket. És természetesen az árubőséget minden üzletben udvarias kiszolgálással füszerezik az eladók.

A megyei pártkabinet közli

A marxista-leninista esti egyetem programja:

HÉTFŐN, november 17-én délután 5 órakor:

— Politikai gazdaságtan I. év (a megyei pártbizottság székháza, 33-as terem).

— Történelem I. év (megyei pártkabinet, Horia utca 7 sz.).

KEDDEN, november 18-án, délután 5 órakor:

— Etika — egyéni tanulmányok (megyei pártkabinet, Horia utca 7 sz.).

Felhivjuk azoknak a háztulajdonosoknak, személygépkocsi-, motor tulajdonosoknak, magángazdasággal rendelkezőknek stb. a figyelmét, akik még nem fizették ki negyedik évnegyedi adóilletékük, hogy ma, november 15-én lejár a határidő. Ezután már nemcsak az illetékeket, de a kirótt büntetést is ki kell egyenliteniök.

A fogyasztási szövetkezetek megyei tanácsának ülése

Tegnap délelőtt gyülést tartott az Arad megyei fogyasztási szövetkezetek tanácsa. Ez alkalommal elemezték a megyében tevékenykedő fogyasztási szövetkezetek gazdasági-pénzügyi helyzetét, s megfelelő intézkedéseket fogadtak el a még észlelhető hiányosságok felszámolása céljából.

Két uj termék sorozatgyártását kezdik meg az Electrometal vállalatban a jövő év elején. Mindkettőt most fogadták el. Az egyik — erről már irtunk — a szétnyitható, kombinált gyermekkocsi, a másik, a kereskedelemben annyira keresett villanyboyler, a gőzfütéssel nem rendelkező lakások fürdőszobáinak praktikus vizmelegitője.

Ne feledje el megújítani előfizetését a VÖRÖS LOBOGÓ-ra!

Levelek — válaszok

REVILAK OTILIA, ARAD. A levelében leirt esetekre felhivjuk az Arad municipiumi milicia figyelmét.

SOÓS IMRE, ZIMÁNDKÖZ. Miként azt tudomásunkra hozta, önt a Sepsiszentgyörgyi Építkezési Szakiskolában az ottani épitkezési vállalat iskoláztatta. Szerződésük ugy szól, hogy tanulmányai befejezése után legalább három évig fog a vállalatnál dolgozni. Ön azonban csak két esztendeig dolgozott, majd katonai szolgálatának teljesitése után egy másik vállalatnál lépett munkába. Kérdésére válaszoljuk, hogy most jogosan vonják le fizetéséből annak az összegnek az egyharmadát, amelyet a vállalat az ön tanittatásáért fizetett. A katonai szolgálatot ugyanis semmiképp sem lehet a vállalatnál végzett munkának elkönyvelni. Igy tehát önnek most választania kell. Vagy belenyugszik az egy évre kalkulált összeg havonkénti levonásába, vagy ha nem, visszamehet a Sepsiszentgyörgyi Építkezési Vállalathoz (ha visszafogadják). Utóbbi esetben az eddig levont összeget visszatériti a vállalat akkor is, ha csak azt a szóbanforgó egy évet dolgozza le nála.

S. I.

LAKOSSÁG MEZŐGAZDASÁGI ÉLELMISZERTERMÉKEKKEL VALÓ ELLÁTÁSÁNAK IDŐSZERŰ PROBLÉMÁI

(Folytatás az 1. oldalról)

l, amit már a következő hetekben a piacra szállitanak, is kielégitő ennyiség áll rendelkezésre, jóval bb, mint a mult évben, ugy, hogy egvannak a feltételek ahhoz gy minden megye igényeit kielégitsék.

Kielégitik a lakosság teljes olj- és cukorszükségletét?

Erre a kérdésre a belkereskelmi miniszter leszögezte, hogy **idén kitünő volt a napraforgó- a cukorrépa termés, ez pedig hetővé teszi a belső olaj- és cukorszükséglet teljes fedezését,** sőt ég exportfeleslegeket is. De egyes elységek vagy üzletek nem ütees ellátása miatt egyes lakosokál mutatkozni kezd az a tendenia, hogy a normális szükségleteen felül lássák el magukat, ami gyáltalán nem indokolt, mert egvan a lehetőség a fogyasztási ükségletek kielégitésére. A belereskedelmi miniszter hangsuozta, hogy a kereskedelmi szerek igyekezni fognak biztositani z ütemes ellátást, hogy ne idezen elő zavart a vásárlok körében.

Bár a káposztatermés nem érte el a mult évi szinvonalat, jelentős mennyiség van belőle, ezt az értékesitő szervek az mtsz-ektől és a szövetkezeti tagoktól veszik át. Ez a mennyiség kielégitheti a lakosság azonnali fogyasztási és eltevési szükségleteit. Minthogy egyes megyékben gyengébb volt a termés, vagy pedig nem termelnek káposztát, intézkedések történtek és történnek e termék olyan elosztására, hogy biztositva legyen az egész lakosság ellátása.

Milyen intézkedések történtek ahhoz, hogy a vermekben biztositsák a termékek kifogástalan tárolását és elkerüljenek bármilyen veszteséget? Helyénvaló kérdés ez, s látom, hogy több elvtársat foglalkoztat ez a kérdés — mondotta a belkereskedelmi miniszter. A minisztérium vezetősége állandóan törődik a termékek jó tárolásával és ezzel a kérdéssel legalább olyan mértékben kell foglalkozniuk a néptanácsoknak, a kereskedelmi vállalatoknak és szervezeteknek is. Mivel több százezer tonna terméket tároltunk, **naponta válogatni és osztályozni kell őket, s ez annál is inkább szükséges, mivel még tart a meleg idő.** Ennek ellenére, ha a vermelés száraz földön és száraz termékekkel történt, betartva az utasitásokat, megvan a lehetőség, hogy a romlandóság ne haladja meg a megengedett határokat.

Biztositják-e a távoli helységek, a bánya- és erdőipari központok, a városoktól távol eső épitőtelepek jó ellátását?

A Centrocoop elnöke hangsulyozta, hogy intézkedtek e központoknak szükséges termékek biztositásáról, s mindent elkövetnek, hogy a kijelölt mutatók szinvonalán javitsák meg az ellátást. A fentemlitett helységek igényeinek kielégitésével kapcsolatban a következő kérdést is feltették: **általában hogyan történik az áruelosztás a megyékben?** Mind a Belkereskedelmi Minisztérium, mind a Centrocoop vezetője hangsulyozta, hogy az árualappal való gazdalkodás a helyi fórumok — a néptanácsok, kereskedelmi igazgatóságok — feladatkörébe tartozik, s ezek gazdálkodási szellemétől függ a lakosság reális szükségleteinek megfelelő, minél helyesebb áru elosztása.

Hogy a kijelölt árualapot az ország egész területén a szükségletek szerint osszák el, **arra van szükség, hogy az összes szállitók szigoruan eleget tegyenek kötelezettségüknek, a termékeket a kijelölt határidőben és a szerződésben megállapitott mennyiségben szállitsák** — hangsulyozta jogosan a belkereskedelmi miniszter. Hogy az áru könnyebben eljusson a fogyasztóhoz, a gyártól az üzletig igénybe kell venni a kereskedelem szállitoeszközeit is, hogy az ellátás minél operativabb legyen, hogy egyetlen termék se álljon a szükségesnél hosszabb ideig a gyárban vagy a raktárban.

Az egyes termékek eladási ütemére vonatkozó kérdésre válaszolva, a belkereskedelmi miniszter ezt mondotta:

Amint már hangsulyozták, egyes választékok termelési szinvonala nem volt kielégitő, s emiatt az őszi időszakban nem lehetett maradéktalanul kielégiteni a szükségletet. Ezért az állami szervek és a kereskedelem minden erejüket latbavetik, hogy minél jobban gazdálkodjanak a termékalappal, elsősorban azzal, amelynél hiány mutatkozik, s ez lehetővé teszi az eladás beütemezését, oly modon hogy **december második felétől kezdve lényegesen több áru kerül forgalomba. Ez lehetővé teszi, hogy egész télen, tavaszig biztosithassuk az ütemes és bőséges ellátást.**

A vita során számos kérdés hangzott még el a tüzelőanyag ellátásról és a raktárak tevékenységéről, amelyet a lakosok és a sajtó méltán birált. Ion Cosma elvtárs válaszában utalt az e téren a lakosság jobb ellátására tett intézkedésekre, amelyekről az eladott mennyiségek tanuskodnak. Csupán a fővárosban az idén több mint egy millió tonna tüzelőt bocsátanak a vásárlók rendelkezésére. Január 1-től november elejéig 121 000 tonna tüzelővel többet adtak el a bukarestieknek, mint a mult év azonos időszakában. Ugyanakkor szigoru birálatok hangzottak el a Faipari Minisztériummal szemben a tüzifa szállitása ütemességének hiánya miatt, ezen a téren meg kell javitani a munkát, mert ettől függ vállalásának teljesitése, amely szerint december 15-ig befejezi a szállitásokat. A szállitó vállalatoknak kitartó erőfeszitéseket kell tenniük ez irányban, s ezeket egyesiteni kell a Combustibilul erőfeszitéseivel, hogy a legrövidebb időn belül eleget tehessenek a lakosság iránti kötelezettségeiknek.

★

Azok az intézkedések, amelyekre a központi fórumok képviselői utaltak, természetesen kötelezővé teszik számukra az elmondottak maradéktalan teljesitését, fokozott erőfeszitéseket követelve minden láncszemtől, hogy a téli hónapokban az ellátás körülményei minél jobbak legyenek.

Rádió

Szombat, november 15.

BUKAREST I.: 5.05—9.30-ig Reggeli szórakoztató müsor. — 9.30 Miorița. — 10.05 Martian Negrea II. Rapszódia és Divertimento zenekarra. — 10.30 Szocialista országokból. — 12.15 Opera áriák. — 14.10 Iskolásoknak. — 15.30 Könnyüzene. — 16.20 Az Electrecord zenekar játszik. — 16.30 Mi ujság megyénkben: Kolozs. — 18.15 Tudomány, technika, fantázia. — 19.30 Zenekedvelőknek. — 20.10 Maria Tănase dalaiból. — 20.20 Eminescu versek. — 21.00 Rádióposta. — 22.20 Sport. — 23.00 Könnyüzene.

BUKAREST II.: 6.10 Reggeli varieté. — 8.10 Pioniroknak. — 9.00 Operamatiné. — 11.30 A román költészet könyvtára. — 12.15 Zenei kaleidoszkóp. 18.00 Zenei varieté. — 19.30 A rádió irodalmi hetilapja. — 20.00 Szimfonikus hangverseny. — A szünetben irók a mikrofon előtt: Horia Zilieru és Niculae Stoian. — 23.05 Sigismund Toduță Miorița oratórium.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

Reggel: 7.30—7.45-ig a 261, 330 és 390 méteres hullámhosszon, valamint délután 16—16.15-ig a 261 330 és 390 méteres hullámhosszon és este 18.45—19-ig a 261 és a 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről

Filmek

MUREȘUL: Egri csillagok (10, 14, 17, 20).

STUDIO: Mabuse doktor végrendelete (11, 15, 17, 19, 21).

IFJUSÁGI: Hivatásosak (11, 16 18, 20).

VICTORIA: Angelika és a szultán (11, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Két anyám és két apám van (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): A Szaturnusz felé (17, 19).

CFR (Grădiște): A pillanat embere (17, 19).

MIKELAKA: Jó napot grófnő (19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

PÉCSKA: Az aranyborju.

LIPPA: Szerelmesek paradicsoma.

BOROSJENŐ: A svéd király.

KISJENŐ: Nem lesznek válások.

SZENTANNA: Robbantsátok fel a bankot.

RADNA: Tarzán, a dzsungel embere.

NAGYLAK: A megszelidithetetlen Angelika.

KÜRTÖS: Téli reggelek.

VILÁGOS: A sólyom nyomában

PANKOTA: Az itélet.

VINGA: Ifjuságnak ifjusága.

BOROSSEBES: Édentől keletre.

KÖRÖSBÖKÉNY: A kumerovi pogányok.

Színház

VASÁRNAP, november 16-án délután fél 4 órakor: **Dona Juana** (bérletszünet). Este fél 8 órakor **Vitezul** (L-bérlet).

Bábszínház

Vasárnap, november 16-án fél 11-kor: ALBĂ CA ZĂPADA.

Hangverseny

Vasárnap november 16-án 11 órakor az Aradi Állami Filharmónia a Kulturpalota nagytermében hangversenyt ad Vezényel Eugen Pricope. Közremüködik Ienei Aurora. Müsoron C. Dimitrescu Nvitány, Liszt II. A-dur zongoraversenye, Csajkovszkij V. é-moll szimfónia Bérlők részére a hetedik szelvény érvényes.

★

Vasárnap, november 16-án 17.30 és 20 órakor a Kulturpalotában népzene hangversenyt rendez az Aradi Állami Filharmónia népi zenekara Cîntec drag pe Criș și Mureș cimmel Szólisták: Petre Săbădeanu, Agela Buciu a Rádió-Televiziótól Sofia Preda, Silvia Silvestru, Vasile Pop. Vezényel Adv Ionaș Folklórgyüjtő Ion. T. Florea.

Jegyek a Kulturpalota pénztáránál kaphatók naponta 11—13, és 16—19 óra között.

Múzeum

Az Aradi Múzeum megtekinthető naponta 10—13 és 17—20 óra között a Kulturpalotában. Hétfőn zárva

A Múzeum alábbi osztályai vannak nyitva:

— Román népművészeti kiállitás;

— Régészeti kiállitás;

— Képzőművészeti tárlat;

— Az 1848—49-es forradalmi múzeum.

Televizió

Szombat, november 15.

18.00 Jóestét lányok, jóestét fiuk!
19.00 Hiradó.
19.30 Reflektor.
19.45 Enciklopédia.
20.45 A bosszuállók — filmsorozat
21.35 Könnyüzene.
22.20 Hiradó, sport.
22.45 Arany krizántém — részletek a Târgoviște—1969 második országos románcverseny záróelőadásáról.

Vasárnap, november 16.

8.45 Gyermekeknek és iskolásoknak.
10.15 Falumüsor.
11.15 Szimfonikus hangverseny.
12.00 A haza vártáján.
13.50—15.45 Labdarugás: Románia—Görögország. Közvetités a 23 August stadionból.
17.00 Vasárnapi magazin.
19.00 Hiradó.
19.30 Olténiai népdalok.
19.50 Rajzfilmek.
20.00 A teuton lovagok — müvészfilm.
21.30 Sport
21.50 Valcerek.
22.25 Hiradó.
22.40 Filmujdonság.

Hétfő, november 17.

18.00 Technikai konzultáció.
18.20 Ifjusági müsor.
18.50 A tecuci-i konzervgyár fuvószenekara játszik.
19.00 Hiradó.
19.20 Politikai aktualitások.
19.30 Építkezési problémák.
20.00 Üvöltő szelek — II.
20.50 A tudomány világából.
21.20 Reflektor.
21.30 Névtelen csillag.
22.30 Hiradó.
22.45 Szinikritika.

Kedd, november 18.

18.00 A gyermekek vilaga.
18.30 Középiskolásoknak.
19.00 Hiradó.
19.20 Zenei intermezzo.
19.30 Az atomról.
20.00 Szinházi est. — Csehov élete (II).
21.30 Reflektor.
21.40 Könnyüzene.
22.05 Dokumentumfilm.
22.20 Zenei adás.
22.55 Hiradó.

Szerda, november 19.

18.00 Gyermekdalok és táncok.
18.30 Dokumentumfilm.
18.45 Képzőművészet.
19.00 Hiradó.
19.30 Népzene.
20.00 Filmmuzeum. Vörös szakáll — japán film.
21.30 Reflektor.
21.40 Utazás a föld körül: Párizs.
22.05 Irodalmi adás.
22.45 Hiradó.

Csütörtök, november 20.

14.00 Labdarugás: Steaua—FC Argeș — közvetités a Köztársasági stadionból.
18.00 A barlang titka — befejező rész.
18.30 Beszéljünk helyesen románul.
19.00 Hiradó.
19.20 Balettmüsor.
19.30 A tudomány és a termelés.
20.00 Szimfonikus hangverseny.
22.00 Reflektor.
22.10 Sport.
22.55 Hiradó.

Péntek, november 21.

17.00 Konzultáció román nyelvből.
17.30 Konzultáció vegytanból.
18.00 Gyermekek világa.
18.30 Gazdasági ankét.
19.00 Hiradó.
19.20 Autósoknak.
19.30 Tudományos kerekasztal értekezlet.
20.15 Indián Joe halála — müvészfilm.
21.55 Reflektor.
22.05 Nemzetközi aktualitások.
22.35 Modern kubai balett.
23.05 Hiradó.

Szombat, november 22.

18.00 A város kulcsa — vetélkedő.
19.00 Hiradó.
19.30 Reflektor.
19.45 Enciklopédia.
20.45 Férfi kézilabda: Románia—Franciaország — II. félidő.
21.15 Egy óra Hitchcock-kal.
22.05 Zenés film.
22.30 Sztárparádé.
22.45 Hiradó.
22.55 Cigányzene.

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, november 15-én általában meleg idő. Napközben változó mennyiségü felhőzet, egy-két helyen kisebb eső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő déli, délnyugati szél. A hőmérséklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5—10, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 17 és 22 fok között váltakozik.

Várható időjárás november 16-án és 17-én: változó, csapadékra hajló idő. A hőmérséklet az időköz vége felé lassan csökken.

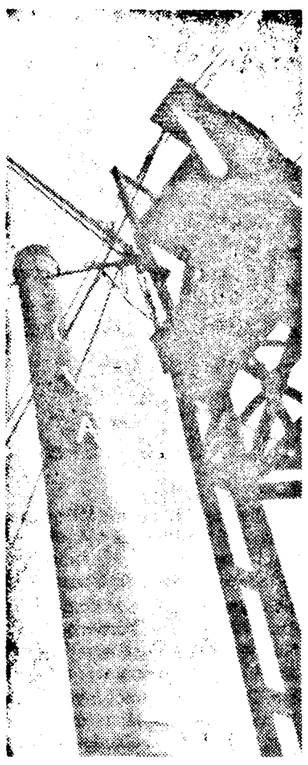

Magasságok
(KELEN FERENC felvétele)

NEM A HIBÁK LELTÁROZÁSÁRA, hatékony intézkedésekre van szükség

Hangsulyozva a párt vezető szerepének jelentőségét, Nicolae Geaușescu elvtárs rámutatott: „A párt vezető szerepének növekedése végső fokon minden egyes pártszervezet tevékenységétől, minden egyes párttag munkájától függ. A párt tömegtekintélye és befolyása végeredményben arra a tekintélyre és befolyásra támaszkodik, amelyet minden egyes kommunista gyakorol munkaközösségében, a termelésben és a társadalmi életben."

Az Arădeanca vállalatban dolgozó párttagok nagy többsége felelősségérzettel tevékenykedik. Mindennapi munkájukkal és magatartásukkal magasfoku öntudatról tesznek tanuságot, az első sorokban haladnak a párt célkitüzéseinek valóraváltásáért folytatott tevékenységben. Ezek a kommunisták alkotják azt a mozgató erőt, amely sikeresen mozgósitja a vállalat egész közösségét a tervfeladatok teljesitésére, az egyre jobb minőségü termékek előállitására. Az év első 10 hónapjában elért kimagasló eredmények — az össztermelési és árutermelési előirányzatot két százalékkal tulszárnyalták, mintegy 570 000 lej terven felüli jövedelmet hoztak létre — mindennél meggyőzőbben bizonyitják ezt.

Ha a vállalatban tevékenykedő kommunisták munkájáról szólunk nem hunyhatunk szemet afölött, hogy sajnos, akadnak még olyan párttagok is, akik hadilábon állnak a fegyelemmel, közömbös, nemtörődöm magatartásukkal nemhogy segitenék, de gyakran hátráltatják a még jobb eredmények elérését. Ime néhány sokatmondó példa:

A párttagoknak az alapszervezeti közgyüléseken való részvétele 65—70 százalék között mozgott ebben az évben. Baciș Milos idén mindössze három gyülésen jelent meg. Köpe Sándor, Barabás József, Hoffmann Ferenc, Budiu Ilie, Simon Béla, Bătrîn Margareta és mások ugyancsak gyakran hiányoznak az alapszervezeti gyülésekről.

Annak ellenére, hogy a büró a legtöbb alkalommal jól tájékozódott és a vállalat legégetőbb kérdéseinek megvitatását tüzte a közgyülések napirendjére, hiányzik a kombativitás, az alkotó vita. Egyes párttagok ugy vélik: elég ha csak megjelennek a gyüléseken, nem tartják szükségesnek, hogy felszólaljanak, passziv magatartást tanusitanak. Ennél is elitélendőbb azonban azoknak a párttagoknak a magatartása, akik legelemibb kötelezettségüket, — a tagsági dij kifizetését — is elmulasztják. Molnár Árpád, Mladin Florica, Rátz Rozália, Sándor Elena, Bartus Julianna, Claici Francisc csak többszöri felszólitás után fizetik a tagdijat. Olykor 2—3 hónapig halogatják ilyen irányu kötelességük teljesitését.

A gyakori fegyelemsértésekhez, ahhoz, hogy több párttag kivonja magát a feladatok valóraváltásáért folytatott munkából, hozzájárult az alapszervezeti büró passzivitása. Birálatot érdemel Bulzan Mihai titkár is, aki tul elnéző a fegyelemsértőkkel szemben. A büró is hibás azért, mert noha tudomást szerzett és nyilvártartotta az egyes párttagok részéről elkövetett fegyelemsértéseket, semmit sem tett azok megszüntetéséért, holott köztudott, hogy nem a hibák leltározására, hanem hatékony intézkedésekre van szükség felszámolásuk érdekében.

Az ilyen és az ezekhez hasonló negativ esetek a gyenge politikai-nevelő munkának tulajdonithatók. A vállalat munkacsarnokaiban szinte teljesen hiányzik a szemléltető agitáció, a faliujságra kifüggesztett cikkeket csak igen ritkán cserélik, az irások tartalma pedig általános, semmitmondó. Az élenjárók népszerüsitéséről, a jólbevált munkamódszerek elterjesztéséről és általánosításáról megfeledkeztek. Az érdemtáblán nem a kitünt dolgozókat, hanem mozimüsort és más hirdetményeket népszerüsitenek. S mindezen hiányosságok ismeretében a büró passziv maradt.

Amint előljáróban emlitettük, az Arădeanca vállalat kommunistáinak döntő többsége példamutatóan teljesiti feladatát, derekasan helytáll a termelő- és a társadalmi munkában, eleget tesz kötelezettségeinek. Szükséges azonban, hogy a büró mielőbb módot találjon a meglévő hiányosságok kiküszöbölésére. El kell érnünk azt, hogy minden egyes párttag beilleszkedjék a mindenkire egyaránt kötelező fegyelembe és példamutató tevékenységet fejtsen ki.

DARIE AUREL

A járművek téli kivilágitásáról

Minden évszakban, de különösen ősz és tél idején a járművek elektromos szerkezetei nagy terhelésnek vannak kitéve. A korlátozott látási viszonyok, az éjszakai gépjárművezetés megköveteli, hogy a jármü előtti utszakasz tökéletesen meg legyen világitva.

A közuton haladó, vagy álló járművet szürkülettől napkeltéig — sőt ha a látási viszonyok roszszak, nappal is — ki kell világitani. Megkülönböztetünk első és hátsó világitást. Tekintet nélkül, hogy milyen a közuti jármü (kerékpár, motorkerékpár, lovaskocsi, húzó vagy tolókocsi), a világitás fontos szabálya a következő: előre nem szabad vörös fényt vagy prizmát, hátra pedig fehér fényt, illetve prizmát használni. Kivételt képez a tolatásra használt lámpa, amely fehér vagy sárga szinü is lehet. A fogatolt járművekre és a kézikocsikra szintelen üvegü lámpát kell a baloldalra felfüggesztení.

Az álló járművet csak akkor kell kivilágitani, ha az nem kellően világitott területen áll, vagy olyan helyen, ahol az utcai világitás fénye nem elegendő.

Az előirás általánosan határozza meg az álló jármü kivilágitásának szempontjait. Az álló jármü vezetőjének ügyelnie kell arra, hogy legalább a jármü baloldala legyen jól megvilágitva, mert igy a többi jármü vezetője kellő távolságból észreveheti.

A gépjárműveket három különböző fokozatu elsővilágitással kell felszerelni: fényszóróval, tompitott vagy lefelé vetitett fénnyel (biluxal) és városi lámpával.

Fényszórót csak lakott területen kivül szabad használni, ha az a szembejövő forgalmat nem zavarja. Ha szembejövő jármü, vezetett vagy terelt állatok közeledését észleljük, a gépjármü fényszóróját legalább 200 méter távolságtól kezdődően felváltjuk a lefelé vetitett fénnyel, mindaddig, amig a szembejövő járművek vagy az állatok el nem haladnak. Ugyanigy kell eljárni, ha zárt embercsoport jön szembe. A fényszóró váltásával egyidőben a sebességet is csökkentsük.

A gyéren megvilágitott lakott területen, sürü ködben, hóesésben csak tompitott fényt használjunk. A tompitott fényszóró, mely egészen 30 méterig bevilágitja az utvonalat, lakott területen kivül **mindég használható.**

Ha lakott területen haladunk, hangjelzés helyett, — ha ez nincs engedélyezve — a fényszóró felvillantással adhatunk jelzést. (Például gyalogos figyelmeztetésére, előzésre stb.). Lakott területen, rosszul kivilágitott utkereszteződések előtt engedélyezett a fényszórók és a tompitott fény váltakozó használata.

Ha a közvilágitás kielégitő, lakott területen csak városi lámpával szabad közlekedni. A városi lámpákat szürkülettől napkeltéig és ha a látási viszonyok megkövetelik, mindig be kell kapcsolni. A fény- és hangjelzések pontos használatával megelőzhetjük a balesetet, s elősegitjük a biztonságos közlekedést.

PINTÉR LAJOS

Gyorsítani kell...

(Folytatás az 1. oldalról)

ismeri a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság is. Az elmult napokban több, mint száz traktort csoportositottak át a nagylaki határba más termelőszövetkezetekből, olyanokból, amelyekben már befejezték a szántást vagy előrehaladtak ezzel a munkával. Sajnos, terepkiszállásunk alkalmával tapasztaltuk, hogy a gépeket nem használják ki kellőképpen. Reggel későn kezdik a munkát, délután pedig korán abbahagyják. Számos traktorista azzal indokolja a munka korai befejezését, hogy gyenge az akkumulátor és nem tudja használni a reflektorokat.

Az állatok téli takarmányozásának előkészitése nagy részben befejeződött megyénk gazdasági egységeiben. A szemesgabona és a széna mellett csaknem kivétel nélkül minden termelőszövetkezetben silótakarmányt is készitettek. Ahol ez a munka befejeződött, ott már nem félnek a hideg téli időszaktól. Viszont, néhány helyen ezzel a munkával is késlekednek. A pécskai Avintul mtsz-ben 500 tonnával kevesebbet siloztak előirányzatuknál, a Steagul Roșuban 800 tonnával, a nagylaki Victoriában 421, a sajtényi Scinteiában 340, a tornyaiban 908 tonnával maradtak adósak. A szemlaki 8 Martie termelőszövetkezetben 2167 tonnából csak 642 tonnát készitettek. Vajon a felsorolt gazdaságok vezető tanácsai hogyan oldják majd meg az állatok téli takarmányozását, amikor most, a hideg idő beállta előtt nem rendelkeznek elegendő takarmánnyal?

Előreláthatólag néhány napig még tart a jóidő. A mezőgazdaság számára ez aranyat jelent. Haladéktalanul le kell törni Szemlakon a kukoricát, el kell takaritani a földekről a szárat, a traktoroknak pedig éjjel-nappal dolgozniuk kell, hogy a kijelölt területeken elvégezzék a mélyszántást.

Start
KÖZLEKEDÉS

Tél tábornok — és a raktárosok

Sokszor vesztett csatát, aki a nagy tábornok ellen indult. A TÉLET szidták a franciák 1812-ben, a németek 1943-ban és a... raktárosok 1969-ben. E héten olvashatták lapunkban azt a fényképes tudositást, amely megvénk két épitő vállalatát birálta a nyersanyagok és felszerelési tárgyak raktározása terén megnyilvánuló minősithetetlen gondatlanságért. A két raktárt azonban csak elrettentő példaként idéztük, talán, mert itt volt a legszembeszökőbb a gazda gondosságának hiánya.

A gazda gondossága...

Polgári törvényhozásunk ma is érvényben lévő szabályai megkövetelik a fizikai személyektől (tehát a magánembertől), hogy a gondjaira bizott javakat a „jó gazda gondosságával" őrizze meg. Vigyük végig ezt a gondolatmenetet, éljünk egy gyakorlati példával: ha szomszédom egy zsák cementet ad át megőrzésre, azt nem csak a tolvajtól kell megóvnom, de a nedvességtől is, mert a nedves cement mit sem ér.

Természetes, hogy ugyanilyen körültekintő gondosságot követelünk és kell megkövetelnünk azoktól, akikre a társadalmi tulajdon egy részét biztuk és akik ezeket az értékeket felhasználják vagy csupán megőrzik, végtére is ezt nem szivességből teszik, hanem fizetésért.

A gondatlanság és a pazarlás mindig igyekszik az objektiv okok átlátszó leple mögé bujni. Egy ilyen objektiv ok a tél, a téli időjárás. Megyénk iparvállalataiban végzett felmérések, no meg a saját ujságirói tapasztalataink is azt igazolják, hogy a téli előkészületeket az idén gondosabban végezték el megyeszerte. Az egyes vállalatot érint, hiszen futó pillantás is elég volt ahhoz, hogy a Textilkombinát különböző gyáregységeinek udvarán, a Szerszámgépgyárt övező gruppok között olyan árukat találjunk, amelyek nem telelhetnek szabadban. Valamilyen korszerű raktárterületre van szükségük, amely lehetővé teszi a meglepetésszerüen érkező áruk tárolását.

A raktározási nehézségek közismertek és általánosak, nemcsak nálunk, de szerte a világon. Kevés a raktár — azért kevés, mert a raktárépités nem a legkifizetődőbb beruházás. Ha a közeledő tél előkészületeire hivjuk fel a figyelmet, nem beruházásokat sürgetünk, hanem egyszerüen a meglévő — igaz, szükös — raktárterület okosabb, gondosabb kihasználását.

A raktárhiányra nemegyszer azok hivatkoznak, akiket sulyos felelősség terhel a veszendőbe ment értékek miatt. Ezért javasoljuk mint egy sajátságos „téli előkészületnek" — a vagyonkezelők anyagi felelőssége elvének szigoru alkalmazását. Ugy találjuk: a következetes szigor a legjobb ellenintézkedés a hanyagsággal és a nemtörődömséggel szemben.

★

Közeleg a tél, a tél, amelyre olyan sokan panaszkodnak. Okkal és ok nélkül. Tél Tábornok ellen csatát kell nyernünk, meg kell védenünk értékeinket. A társadalmi tulajdon megvédése sohasem volt és nem is lesz idényjellegü feladat, de a kedvezőtlen időjárás beálltával megsokasodnak a veszélyek, tehát fokoznunk kell erőfeszitéseinket is. A mostoha időjárással szembe állitjuk a jó gazda gondosságát, azt a gondosságot, amely nemcsak a polgári törvénykönyv betüjében él, de hatnia kell a hétköznapok valóságában is.

TOKAY GYÖRGY

IPARI FIGYELŐ

készületek hatékonyságát már az elmult hét végén ellenőrizhettük, mert az időjárási viszonyok téliesre fordultak. Megindultak az esőzések és feltétlenül szükségessé tették, hogy a szabadtéri tárolást megszüntessék ott, ahol ez a raktározott áru épségét veszélyezteti. Ez az intézkedés igen sok hányszor érdeklődünk: miért tárolnak késő ősszel a szabad ég alatt, a válasz mindig ugyanaz: „csak ideiglenesen!" „Csak néhány óráig" vagy: „nincs hová tegyük, a raktár zsufolt!"

A téli előkészületek idején az iparvállalatok és a kereskedelmi szervezetek gondoskodjanak szabad raktárterületről. Biztositsanak olyan tartalék-felületet, amely lehetővé teszi a meglepetésszerüen érkező áruk tárolását.

Románia — Görögország VB-selejtező

Világszerte óriási érdeklődés előzi meg a holnap délutáni Románia—Görögország világbajnoki selejtező labdarugó-mérkőzést. A nemzetközi labdarugó közvélemény feszülten várja, melyik együttes kerül be a mexikói VB tizenhatos döntőjébe.

Mint ismeretes, Románia válogatottját, Portugáliával, Svájccal és Görögországgal együtt, a világbajnoki selejtezők 1. csoportjába sorolta be a FIFA. A csoport nagy esélyese az angliai világbajnokság bronzérmese, Portugália csapata volt.

Románia 384 nappal ezelőtt rajtolt a selejtező küzdelmeiben, és első mérkőzésén nagyarányu vereséget szenvedett Eusebioéktól. Liszszabon: Portugália—Románia 3:0 (2:0). A szakemberek egy része siietett kijelenteni: nem meglepetés a háromgólos vereség, ilyen nagy különbség van a két nemzeti tizenegy között! Pedig, mint utóbb kiderült, nem Ottó Gloria csapata játszott jól azon a bizonyos találkozón, hanem a román válogatott küzdött rendkivül gátlásosan, és saját árnyékától ijedt meg. Mert Eusebio csapata — és ez a későbbi küzdelmek során egyre inkább bebizonyosodott — még árnyéka sem volt 1966-os önmagának.

A keserü emlékü lisszaboni mérkőzés óta a csoporton belül alaposan megváltoztak az erőviszonyok. Az esélyesek többször is keresztbe verték egymást, Románia válogatottja pedig ez alatt szorgalmasan gyüjtögette a pontokat. Bukarestben legyőzte Svájcot (2:0, a második gólt Domide lőtte), a világbajnok Anglia ellen elért két döntetlen pedig meghozta a csapat önbizalmát, és ennek eredményeként Athénben 2:2-re játszott Görögországgal, majd Lausanneban — micsoda bombameglepetés! — 1:0-ra győzött a portugál válogatottat verő Svájc ellen.

Portugália kétvállra fektetése után (1:0) Románia megerősitette vezető helyét csoportjában és a holnapi mérkőzés előtt igy fest a táblázat:

1. Románia	5	3	1	1	6:5	7
2. Görögország	5	2	2	1	12:8	6
3. Svájc	6	2	1	3	5:8	5
4. Portugália	6	1	2	3	8:10	4

Minden labdarugó-szurkoló tudja, hogy a román válogatottnak már a döntetlen is elég, a vendégcsapatnak viszont feltétlenül győznie kell a továbbjutáshoz. Az is közismert, hogy a görög válogatottnak még sohasem sikerült győznie ellenünk, a 11 Románia—Görögország mérkőzésen 8 román győzelem született, 3 alkalommal pedig 2:2-re végződött az összecsapás. A hazai pálya előnye is csapatunk mellett szól. Makisz Petropoulosz edző azonban ennek ellenére is (ki más, ha ő sem!?) bizakodik. Pedig tudja, hogy csapatunk kirobbanó formában van.

A nagy lehetőség

A román szakvezetők és játékosok magabiztosan és derülátóan nyilatkoznak a mérkőzés végső kimenetelével kapcsolatban. Egyöntetüen hangoztatják: GYŐZNI FOGUNK! Ehhez én csendesen hozzátenném: de csak akkor, ha mindegyik játékosunk tudása legjavát nyujtja, és nem fog csipőre tett kézzel álldogálni a pályán. Mert az ördög nem alszik! És valószinüleg a görögök sem fognak...

A már-már tulzottan optimista nyilatkozatokat olvasva az az érzésem, hogy egyesek előre isznak a medve bőrére. A szurkolóknak ez megbocsátható, hisz ők... szurkolók. A „bransbeliek" esetében azonban...

Igaza van Firănescu Constantinnak, a Sportul főszerkesztő helyettesének: „A görögök is sokat fejlődtek az utóbbi időben, és mindent meg fognak tenni a továbbjutásért. Nem szabad elfelejteni az elmult évek keserü tapasztalatait sem; már többször előfordult, hogy a kedvező helyzetben lévő válogatottunk és egyes klubcsapataink — általános meglepetésre — hazai pályán sem tudták kiharcolni a továbbjutást."

Reméljük, mindezzel tisztában vannak a válogatott edzői (Angelo Niculescu és Vogl Imre), valamint a holnap délután pályára lépő játékosok is, nem szalasztják el a nagy lehetőséget és 31 év után Románia ujra ott lesz a VB 16-os döntőjében.

Egyébként a mai nappal befejeződik a Brassó-Pojanán megkezdett és Snagovon folytatott felkészülési időszak. Az edzők összeállitották a csapatot, továbbra is bizalmat szavazva az utóbbi időben — enyhén szólva — rapszódikus teljesitményt nyujtó Răducanu kapusnak és Dan Coe középhátvédnek, ismét előnyben részesitve a formájában visszaesett Dinut az egyenletesebb teljesitményt nyujtó veterán Gergelyivel szemben. És nem változtattak a csapat taktikáján sem. Csak egyetlen kérdőjel van: vállalja-e a játékot Dobrin, a román labdarugás fenegyereke, vagy sem. Ha igen, akkor a következő összeállitásban fog pályára lépni válogatottunk: Răducanu — Szatmári, Hălmăgeanu, Dan Coe, Deleanu — Dinu, Nunweiller VI. — Dembrószki, Dobrin, Dumitrache, Lucescu.

Meggyőződésünk, hogy válogatottunk becsülettel és sportszerü eszközökkel fog küzdeni a győzelemért.

OROSZHEGYI KÁROLY

Bajnokságok — táblázatok

A területi labdarugó-bajnokság A csoportjának legutóbbi fordulójában született eredmények: Sofronya — Alunis 2:2 (1:0), Székesut — Kispereg 0:1 (0:1), Majlát — Vinga 1:2 (1:1), Iratos — Mácsa 3:1 (2:0), Soborsin — Szépfalu 1:2 (1:1). A bajnokság élcsoportjának állása:

1. Vinga	7	5	1	1	20:8	11
2. Iratos	8	5	1	2	22:14	11
3. Kispereg	8	5	1	2	20:14	11
4. Sofronya	9	4	2	3	18:20	10

A B csoport eredményei: Szapárliget — Szőlős 3:0 (1:0), Zimándköz — Seprős 7:1 (3:0), Fazekasvarsánd — Szentpál 4:4 (0:1). A táblázat élén Simánd (10 pont), Szapárliget (10 pont), Világos (9 pont) és Szőlős (9 pont) csapata áll.

Az általános iskolák labdarugó-bajnokságának A csoportjában a következő eredmények születtek: 17-es sz. Ált. Isk.—14-es sz. Ált. Isk. 0:3, 19-es sz. Ált. Isk.—10-es sz. Ált. Isk. 1:1, 12-es sz. Ált. Isk—1-es sz. Ált. Isk. 4:0, 1-es sz. Liceum—5-ös sz. Liceum 2:1. A bajnokság élén a 19-es számu Általános iskola csapata áll.

A B csoport eredményei: 2-es sz. Liceum—5-ös sz. Ált. Isk. 2:2, 4-es sz. Ált. Isk.—8-as sz. Ált. Isk. 0:3, 11-es sz. Ált. Isk.—7-es sz. Ált. Isk. 3:0, 4-es sz. Liceum—13-as sz. Ált. Isk. 0:0, 3-as sz. Ált. Isk.—2-es sz. Ált. Isk. 3:0. A bajnokságban a 3-as számu Általános Iskola együttese áll az élen.

Hétvégi sportműsor

SZOMBATON

RÖPLABDA

B osztályu női mérkőzés: Sănătatea—Bukaresti Spartak (18 óra), a Sportcsarnokban.

VASÁRNAP

LABDARUGÁS

B osztályu bajnoki találkozó: Vagonul — Electroputere (CFR pálya, 10 óra). Országos ifjusági bajnokság: UTA — Gyalári Minerul (UTA pálya, 12 óra) és Vagonul — Dévai Mureșul (CFR pálya, 12 óra). Megyei bajnokság: Borosjenői AS Victoria — Kisiratos, Honctő — Gloria, Pankota — Kisjenő, Teba — Lippa (FZ pálya, 10 óra), Libertatea — Sebes (Libertatea pálya, 11 óra), Kürtös — Borosjenői Victoria.

KOSÁRLABDA

B osztályu női találkozó: Foresta — Marosvásárhelyi Voința (9.30 óra). Országos iskolásbajnoki mérkőzés: Sportiskola — Nagyváradi Sportiskola (12.30 óra) a Sportcsarnokban.

RÖPLABDA

B osztályu találkozó: UTA — Szebeni Drapelul roșu (11 óra). Országos iskolásbajnokság: Voința — Nagyváradi Sportiskola (8 órakor) a Sportcsarnokban.

A csehszlovák és a magyar labdarugó szövetség megegyezett, hogy december 3-án Marseille-ben játsszák le a harmadik magyar—csehszlovák mérkőzést a világbajnoksági selejtezők keretében.

Az érelmeszesedés

A leggyakoribb, idült (krónikus) degeneratív érbetegség. Alapja az arteria belső sejtrétege közti-állományának elsődleges zsiros beszürődése, melyet szövetfelszaporodási folyamat követ, az érfalban tömött kötőszövetes lerakódások képződnek.

Nem kopási, vagy öregedési folyamat ez, hanem betegség, mely a fiatal- és közép életkorban kezdődik és lassan fokozódik.

Tünetei a szervek vérellátásának rosszabbodásából és a következményes oxigénhiányból erednek. A rossz vérellátás oka az artériák keresztmetszetének beszükülése.

Keletkezésére vonatkozó ismereteink hiányosak. Kialakulásában szerepet játszhat genetikus tényező, testalkat, zsir- és szénhidrátdus táplálkozás, elhizás, magas vérnyomás, korlátozott mozgással járó foglalkozások. A phszichés fokozott igénybevétel jelentőségét ujabban sokan fentartással fogadják. A dohányzás telitett zsirsavak mozgósitása és érszükités formájában szintén kórokként szerepelhet. Létrejöttéhez legalább 2—3 tényező együttes hatása szükséges. Kialakulásának legelfogadhatóbb anyagcsere-elmélete szerint a zsirdus táplálkozás és a zsiranyagcsere zavara folytán, a vérplazmában felszaporodó, vagy labilis zsiranyagok átitatják és lerakódnak az érfalban, amig az erek beszükülésének kisfoku tüneteit észleljük. Ha fokozódik, akkor a munkát végző szervben, majd később, nyugalomban is, működési zavarok lépnek fel. Nagyfoku kiesés a szövetek elhalása eredményezi. Megjelenési formái szerint megkülönböztetjük: a szivkoszoru erek elmeszesedését, az aorta sklerózist, az agyi erek, a vese, és a végtag artériák elmeszesedését.

Orvosi tanácsok

A szíverek elmeszesedésének egyik legjellegzetesebb megnyilvánulása az angina pectoris. Akik ebben a betegségben szenvednek, járás után főleg, ha emelkedőn vagy hegynek felfelé haladnak, esetleg az étkezést követően, igen heves, kellemetlen fájdalmat éreznek a mellkasban. Az erős fájdalom megszünik, ha a beteg megáll vagy pihen. Szív infarktus esetén szintén hirtelen keletkezik a fájdalom, de rendkivül sulyos és nyugalmi állapotban sem szünik. Sőt, gyógyszerrel is nehezen csillapitható.

Az aorta sklerózis sokáig tünetmentes. A leválló meszes csomók tovasodródva embóliát, érelzáródást okozhatnak.

Az agyi szklerózis ismertebb formái, mikor valamely nagyobb ér megreped vagy elzáródik (hétköznapi nyelven: gutaütés), kevéssé ismert az apró erek meszesedése következményes trombózissal és elzáródással. Tünetei: hirtelen fellépő, muló zavarok, melyek ismétlődnek, a beteg minden roham után kissé öregebb, gyengébb lesz, járása tétovázó, emlékezete megbizhatatlan, irása kevésbé olvasható, érdeklődése egyre szükül. Megnyilvánulhat gyomorrontás képében, szédüléses rohamban, hirtelen elesésben, idegösszeroppanásban. A beteg tulzottan érzékeny, elhanyagolt, álmatlan, erkölcsileg leromolhat vagy megmagyarázhatatlanul lefogy.

A vese artériák elmeszesedése többnyire tünetmentes.

A végtagartériák sklerózisa, ha nagyerekben keletkezik, időszakos sántikálást okoz. A járás az alszárizomzatban görcsös fájdalmat okoz, amely megállásra készteti a beteget. Ha a kiserekben jön létre, fájdalmatlan kifekélyesedést, szövetelhalást okoz.

Kezelésének célja a plazmában létrejött zsiranyagcsere zavart rendezni, az érfal károsodását megakadályozni, a véralvadás egyensulyát helyreállitani. Az eredmények a kezelés elkezdésének időpontjától függenek. Természetesen a már kialakult szervi elváltozásokon alig, vagy csak keveset lehet segiteni.

Általános kezelés: az étkezés és életmód szabályozásával igyekszik az energiaszükségletet és -bevitelt egyensulyban tartani.

A beteg ne dolgozzék többet, mint amennyit kezelő orvosa megenged, biztositani kell legalább 8 órai alvást, egy-két órás délutáni pihenést.

A mérsékelt fizikai munka (kertészkedés, főzés, kisebb takaritás, séta a szabadban) ugyancsak jó hatásu, mert elősegiti a zsiranyagok lebontását. Ajánlatos a napi 10—15 perces torna, kirándulások, séta a szabadban egy két órás időtartammal.

Csökkenteni kell a kövér beteg testsulyát, minimálisra szoritani a szénhidrát és zsirbevitelt. Természetesen a fogyókurát orvosi felügyelet mellett végezzük. Lehetőleg kerüljük a telitett zsirsavakat tartalmazó ételek (zsiros tej és tejtermékek, zsiros husok, tojás, disznó-, libazsir, édesség, csokoládé, kakaó, husleves, szószok) fogyasztását.

Mit ehet az érelmeszesedéses beteg? Főlözött tejet, és tejtermékeket, tehénturót, sovány hust és halat, tojásfehérjét, az előirt menynyiségben szénhidrátokat (kenyér, burgonya, liszt, származékait), növényi olajakat, zöldségfélét, gyümölcsöt. Az édességek közül: tea, kávé, zselé, pudding fogyasztható. Általában a sütés növeli a zsirsavak telitettségét. Tehát inkább rántás nélküli ételeket fogyasszon. Utólag töltsük az ételre az olajat. A cigarettáról legjobb leszokni. Alkoholt és kávét alkalmilag fogyaszthat a beteg.

Gyógyszert csak akkor kap, ha az általános kezelés eredménytelen, de természetesen annak fojtatásaként. Leginkább használt gyógyszerek a Heparin, injekció és nyelvalatti tabletta formájában, az Asclerol, melyből étkezés előtt szedünk; a Mecopar, étkezés közben; C, B6, vitamin; jódkészitmények — Iozinol étkezés után szedhető.

Az egyszerü formákban jó hatásu a balneoterápia. (Vatra Dornei, Buziás, Lippa, Május 1 (Félix), Tusnád, Kovászna).

Dr. LENGYEL FERENC

NEMZETKÖZI ÉLET

U Thant jelentése

NEW YORK (Agerpres).
Az Egyesült Nemzetek székházában közzé tették U Thant főtitkár jelentését „a nácizmus és a fajgyülölet ellen foganatosítandó intézkedésekről". A dokumentum felsorakoztatja az eddigi eredményeket és a további teendőket a rasszista és a náci ténykedések megszüntetése, valamint az apartheid politika felszámolása érdekében. „A nácizmus, a fajgyülölet legmélyebb foka. A közgyülés erélyesen elitélt minden olyan ideológiát, amely fajgyülöletre és terorra épül, mint például az emberi jogok és szabadságjogok megsértése s felhivta az összes államokat: lépjenek fel sürgősen és hatháatósan az ilyen jelenségek ellen" — emeli ki a főtitkári jelentés.

ENSZ

Gheorghe Popa felszólalása
a gazdasági és pénzügyi bizottságban

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója jelenti:
A közgyülés gazdasági és pénzügyi bizottsága folytatja a vitát az Egyesült Nemzetek fejlesztési programjairól és az ENSZ-főtitkárnak a müszaki segélynyujtási program keretében kifejtett tevékenységéről. Mindkét témát gondosan megvitatják, mivel ezek közvetlenül érintik a fejlődő országok gazdasági haladására irányuló ENSZ-tevékenységet. Csütörtökön és pénteken közel 40 küldött szólalt fel **Gheorghe Popa, országunk képviselője e bizottságban, felszólalásában hangsulyozta,** hogy az ENSZ szakositott szerveinek nagyobb szerepet kell betölteniük azoknak a céloknak a gyakorlati megvalósításában, amelyeket az Egyesült Nemzetek tüzött maga elé a második fejlesztési évtizedben. A román delegátus ismertette hazánk hozzájárulását az ENSZ által kezdeményezett gazdasági programok megvalósításához.

Gheorghe Popa befejezésül hangsulyozta, hogy a gazdasági fejlődés elképzelhetetlen az országok és népek széles kooperálása nélkül Minden országnak, függetlenül nagyságától, erőforrásaitól, gazdasági és társadalmi fejlődésének szinvonalától, földrajzi helyzetétől, vagy társadalmi rendszerétől, be kell kapcsolódnia az értékek nemzetközi cseréjébe és, az ENSZ-alapokmány elveinek megfelelően, valamennyinek hozzá kell járulnia e nemes cél megvalósításához a világ népei közötti eredményesebb kooperáláshoz szükséges légkör megteremtése utján.

„Mi vagyunk az igazi többség!"
A második vietnami moratórium

Péntek hajnalban megkezdődött a második vietnami moratórium: a 40 órás háboruellenes menetelés részvevői pannóikon Vietnamban elesett amerikai katonák és elpusztitott dél-vietnami falvak névsorával az Arlington temetőtől indultak utnak és áthaladtak az Emlékhidon. **„Békét Vietnamban!" „Azonnal vonjátok vissza a csapatokat!", „Mi vagyunk az igazi többség!" jelszavakkal ötvenezres tömeg vonult fel,** élén a Vietnamban elesett Donald Glenn Droz hadnagy özvegye haladt, jelszavas tábláján férje nevével. A tömeg végighaladt a washingtoni főutcákon, s a Fehér Ház közelébe érkezett a szervezők várakozásának megfelelően minden incidens nélkül, noha az utvonalra erős rendőralakulatokat vezényeltek ki. A Pentagon épülete előtt tartott vallási szertartás részvevőit azonban a rendőrök szétkergették és több mint 150 embert letartóztattak.

Számos más amerikai városban is tüntettek a vietnami háboru ellen. New Yorkban nagygyülés volt a Times Square-en, a város központjában. Háromezer ember, számos neves közéleti személyiség és politikus, közöttük dr. Benjamin Spock, az ismert békeharcos, követelte a kormánytól, hogy vessen véget a háborunak. A nagygyülés részvevői felhivták a lakosságot, mindaddig folytassa a tiltakozó akciókat, amig a háborut be nem fejezik. Jónéhány New York-i épületen tiltakozó jelszavak jelentek meg, a Dél-vietnami Nemzeti Felszabaditási Front cimere és zászlója több utcán látható.

Texasban tiz egyetemen függesztették fel a kurzusokat, mert a diákok részt vettek tiltakozó megmozdulásokban. Minneapolisban a 23 fokos hideg ellenére több mint 1500 békeharcos vette körül a törvényhozó gyülés épületét, s ütemesen kiáltotta: „A békének legyen szava, ne a háborunak!" Georgiában szintén népes tömeg gyült össze a város központjába, s követelte az amerikai csapatok visszavonását Vietnamból. A tüntetők röplapjain ez állt: „Azt, amit Nixon elnök november 3-án mondott, az elmult esztendőkben Johnsontól és Rusk-tól is hallottuk. Az elnök a békéről szónokolt, de lényegében a háboru folytatását helyezte kilátásba a következő évekre".

Az amerikai békeharcosok megmozdulásai külföldön is nagy visszhangot keltettek. Pénteken országos tiltakozó kampány indult az USA vietnami agressziója ellen Kanadában. Az akciót diákok, munkások, tisztviselők stb képviselőiből álló pacifista szervezetek kezdeményezték. A szervezők bejelentették, hogy november 14-én és 15-én Montreálban, Vancouverben, Torontóban, Hamiltonban és másutt nagygyüléseken, tüntetéseken és felvonulásokon vállalnak szolidaritást az USA-beli békeharcosok akcióival.

Elindult az Apollo-12

Pénteken, bukaresti idő szerint 18 óra 22 perckor az Apollo—12 űrhajó Charles Conrad, Alan Bean és Richard Gordon asztronautákkal megkezdte repülését a Hold felé. A Saturn—5 gigászi hordozó rakéta, amelynek magassága egy 36 emeletes tömbházának felel meg és 3,2 millió kilogrammot nyom, több száz méter hosszu láng- és füstfelhőben simán felemelkedett a floridai Cape Kennedy 39. számu kilövő szerkezetéről. Néhány másodperccel a fellövés után a hordozó rakéta első lépcsője levált, az űrhajó néhány fokkal kelet felé fordul, hogy elhelyezkedjen 189 kilométer magas földkörüli pályáján. Körülbelül 12 perccel a fellövés után a csaknem 28 000 kilométeres óránkénti sebességgel haladó űrhajó rátért a kijelölt pályára.

A három asztronauta, miután az Apollo—12 űrhajót a Hold felé vezető utra irányitotta, leválasztotta a holdkompot a vezérfülkéről, hogy az anyahajó orrára szerelje azt. A müveletet, amely abból áll, hogy a vezérfülkét 180 fokos szögben megfordítják, hogy szemtől szembe kerüljön a holdkomppal, a Földtől 5000 mérföld távolságban hajtották végre. Az egész müveletet szines televizión közvetitették. A három asztronauta képeket közölt a Földről, s azokhoz magyarázatokat fűzött. **„A Föld szépnek és kereknek látszik"** — jelentette ki Bean.

A Föld—Hold távolságot (368 000 kilométer) az Apollo—12 valamivel több mint 110 óra alatt teszi meg. A leszállási hely valahol a Viharok-tengerében van. Az Apollo—12 missziója összesen 244,41 órát vesz igénybe, a leszállást november 24-én, hétfőn, bukaresti idő szerint 23,04 órára tüzték ki, a Csendes-óceánon.

Conrad és Bean 31 és fél órát tölt majd a Holdon. Ez alatt a modultól mintegy 300 méter távolságra felszerelnek egy tudományos laboratóriumot, amely a következő öt készülékből áll: A Hold mágneses mezejének mérésére szolgáló készülék, egy szeizmográf az esetleges holdrengések rögzitésére, a napszél összetevőit elemző készülék, a tudományos laboratórium összegyüjtött adatait a Földre továbbító müszer és az összes müszereket tápláló áramfejlesztő telep. Az idő jórészét holdminták gyüjtésének szentelik. A mintákat lefényképezik mielőtt összeszedik és a fémkonténerekbe rakják. A minták összsulya mintegy 45 kiló lesz.

A repülést kisérő állomások számitásai szerint az Apollo—12 közvetlenül annak a helynek a szomszédságában száll le a Holdon, ahol 1967 áprilisában a Surveyor—3 űrhajó volt.

Időközben Richard Gordon folytatni fogja utját az Apollo—12-vel a Hold körül, 112 kilométer magasságban a Holdtól.

November 21-én, pénteken, bukaresti idő szerint 22.48 órakor a három asztronauta visszaindul a Földre.

Aláirták az 1970-re szóló román-csehszlovák árucsere- és fizetési jegyzőkönyvet

PRÁGA. — E. Ionescu, az Agerpres tudósítója közli:
A barátság és teljes egyetértés légkörében lefolyt tárgyalások nyomán pénteken Prágában aláirták Románia Szocialista Köztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság 1970-re szóló árucsere- és fizetési jegyzőkönyvét.

Az uj megállapodás értelmében a két ország kölcsönös árucseréje 1970-ben 17 százalékkal növekszik az idei jegyzőkönyv előirányzataihoz viszonyitva.

A dokumentumnak megfelelően Románia többek között vasuti teherkocsikat, szerszámgépeket, tehergépkocsikat, autóbuszokat, terepjárókat, önüritő pótkocsikat, traktorokat, mérlegeket, csapágyakat, mezőgazdasági gépeket, kőolaj- és vegyipari termékeket, építőanyagokat, faipari és élelmiszeripari termékeket, közszükségleti cikkeket szállit.

Csehszlovákia többek között energetikai berendezéseket, szerszámgépeket, építőipari gépeket, hiradástechnikai berendezéseket, csapágyakat, szerszámokat, mérő- és ellenőrző müszereket, nehéz tehergépkocsikat, személygépkocsikat, autóbuszokat, szerelékeket, kokszolható szenet és kohászati kokszot, acél-hengereltárut és acélcsöveket, vegyszereket, tüzálló anyagot, malátát, különféle közszükségleti cikkeket szállit.

A Libiában állomásozó brit csapatok visszavonásáról

TRIPOLI. (Agerpres).
A MEN hirügynökség egy tripoli hirre hivatkozva közli, hogy Nagy-Britannia beleegyezett összes libiai csapatainak visszavonásába és a csapatok állomásozásával kapcsolatos egyezmény hatálytalanitásába 1973 előtt.

A MEN rámutat, hogy Moamer El Gedafi ezredes, a Forradalmi Parancsnokság Tanácsának elnöke péntek délután fogadta Donald Maitland tripoli angol nagykövetet annak kérésére. A megbeszélésen a nagykövet átnyujtotta a libiai államfőnek az angol kormány hivatalos jegyzékét, amely szerint hajlandó hivatalos tárgyalásokba kezdeni a libiai területen állomásozó brit csapatok teljes visszavonásáról, valamint a katonai egyezmény határidő előtti felmondásáról. A jegyzék kifejezi a brit kormánynak azt az óhaját, hogy jó kapcsolatot tartson fenn Libiával a két ország közös érdekében. A MEN hirügynökség azt is közölte, hogy Nagy-Britannia beleegyezett libiai ellenőrző-állomások létesitésébe El Adem-i támaszpontján.

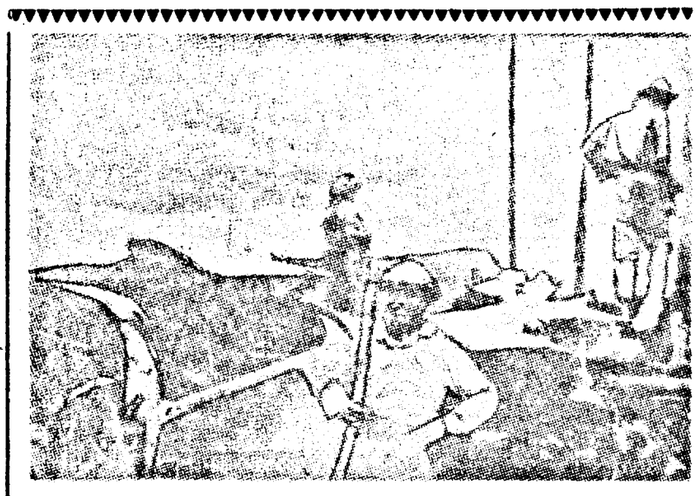

A dél-vietnami hazafiak lőtték le ezt az amerikai gépet Thua Thieu tartom ányban

A hirügynökségek jelentik

ALFREDO OVANDO CANDIA TÁBORNOK, Bolivia elnöke elutasitotta azt a kérést, hogy részesitse politikai amnesztiában Regis Debray francia irót, akit a boliviai katonai törvényszék 30 évi börtönbüntetéssel sujtott azzal a váddal, hogy együttműködött a boliviai gerillákkal. Candia tábornok kijelentette, hogy „ez az ügy az igazságszolgáltatásra tartozik".

DELHIBEN MEGKEZDŐDÖTT AZ ENSZ ázsiai és távolkeleti gazdasági bizottságának X. ülésszaka. Az ülésszakon 18 ország 70 küldötte fogja megvizsgálni az ázsiai és távolkeleti országok gazdasági fejlődésének módozatait. A résztvevők nagy figyelmet forditanak majd az övezet vasuti szállitási rendszerének javitására.

AZ ENSZ KÖZGYÜLÉSE NOVEMBER 19-RE halasztotta az ENSZ-főtitkár nyugat-iriáni helyzetjelentésével kapcsolatos indonéziai—holland egyezmény megvitatását. A közgyülés döntését megelőzően több küldöttség javasolta, engedélyezzenek bizonyos időt a küldöttségeknek az ENSZ-főtitkár jelentésének beható tanulmányozására.

SAIGON UTCAIN CSÜTÖRTÖKÖN és pénteken több mint 250 kambodzsai eredetü buddhista, néma tüntetést rendezett, követelve, hogy a Dél-Vietnamban élő khmereket ismerjék el nemzeti kisebbségeknek — jelenti a Reuter tudósitója. A tüntetőket nagy rendőrerők vették körül. A saigoni külföldi ujságiróknak megtiltották, hogy beszélgetést folytassanak kambodzsai eredetü buddhistákkal.

AZ ADN HIRÜGYNÖKSÉG JELENTÉSE SZERINT a Német DK kormánya november 13-án az ENSZ-közgyülés hivatalos dokumentumaként terjesztett egy nyilatkozatot, amely szerint a Német DK kormánya hajlandó részt venni a baktérium és vegyi fegyverek kidolgozását, gyártását és tárolását tiltó, valamint ezek megsemmisitésére vonatkozó megállapodás létrehozásában. A dokumentumot a „Megálapodás a vegyi és baktérium (biológiai) fegyverek kidolgozásának, gyártásának és tárolásának eltiltásáról, valamint e fegyverek megsemmisitéséről" cimü pont napirendre tüzésével kapcsolatban terjesztették elő.

AZ MTI JELENTÉSE SZERINT MAGYAR GAZDASÁGI és ipari küldöttség érkezett Limába. Amint a hirügynökség rámutat, Magyarország és a latin-amerikai országok kereskedelmi kapcsolatai az utóbbi időben fellendültek. A Latin-Amerikába irányuló magyar export 1965-höz képest 75 százalékkal nagyobb, az onnan származó behozatal 58 százalékkal növekedett.

A TÖRÖK NEMZETGYÜLÉS BIZALMAT szavazott az uj Demirel-kormánynak. A nemzetgyülés rövid vakáció után november 19-én folytatja munkáját.

A SAIGONI ERŐK EGYIK BOMBÁZÁSI céllal kiküldött repülőgépe tévedésből több tonna bombát dobott le Bu Prang közelében fekvő saját támaszpontjára. Amint a UPI tudósitója irja, a tévedés nagy emberi és anyagi veszteségeket okozott a váratlan támadás miatt meglepődött saigoni csapatok soraiban.

Nem sokkal ezután ugyanezen saigoni tábor ellen támadást intézett a hazafias erők egyik csapategysége és mintegy 100 ellenséges katonát harcképtelenné tett.

CARLOS ROMULO FÜLÖP-SZIGETI külügyminiszter sajtóértekezleten jelentette be, hogy december végéig visszavonjak Dél-Vietnamból az ott állomásozó 1500 fülöp-szigeti katonát. Az ezzel kapcsolatos tervezetet Ferdinánd Marcos elnök állitotta össze és az ország külpolitikai tanácsa egyöntetüen jóváhagyta. A fülöp-szigeti hatóságok az Egyesült Államok és a többi érdekelt ország tudomására hozták elhatározásukat — mondotta a külügyminiszter.

WASHINGTONBAN MOST FOLYIK a „katonák országos jogvédelmi konferenciája", amelyen amerikai katonák, háboruellenes szervezetek tagjai vesznek részt. A szónokok hangoztatták, hogy „naponta növekszik azoknak az amerikai fiataloknak a száma, akik Vietnamban felismerik e háboru törvénytelen és jogtalan voltát".

lottó

A lottó november 14-i huzásának nyerőszámai:
I. 68 89 39 79 49 88 35 43 26 20 14 40.
Nyereményalap: 561 885 lej.
II. 53 38 9 67.
Nyereményalap: 316 133 lej.
(A közölt számok tájékoztató jellegüek).

Tokió

TILTAKOZÓ AKCIÓK

Ismét tüntetések voltak a japán fővárosban Szato miniszterelnök november 17-én kezdődő amerikai látogatásával kapcsolatban. A rendőrök könnygázbombákkal kergették szét a tömeget, tucatnyi ember, közöttük jónéhány rendőr megsebesült. A UPI jelentése szerint az öt napra tervezett tiltakozó akciók első napján Tokióban 126 embert, vidéken körülbelül 200-at tartóztattak le.

Mint már jelentettük, Szato miniszterelnök a kétoldalu politikai és gazdasági kapcsolatokról, valamint Okinawa visszacsatolásáról fog tárgyalni az amerikai hatóságokkal. A japán közvélemény attól tart, hogy a miniszterelnök Okinawa visszacsatolása fejében többek között elfogadja, hogy a szigetet a nukleáris támaszpontokkal együtt származtassák vissza.

William Rogers beszéde

WASHINGTON (Agerpres).
William Rogers amerikai külügyminiszter beszédet mondott amerikai volt diplomaták összejövetelén. Többek között utalt a stratégiai fegyverek korlátozásáról a Helsinkiben rövidesen megkezdődő szovjet—amerikai előkészitő tárgyalásokra. Elismerően nyilatkozott Nyikoláj Podgornijnak, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnöksége elnökének november 6-án tett nyilatkozatáról, amely szerint e tárgyalások sikeres befejezése kétségtelenül hozzájárulna a szovjet—amerikai kapcsolatok javulásához, a béke megóvásához és erősödéséhez.

Rogers, aki kijelentette, hogy a stratégiai fegyverkezési hajsza rendkivül költséges és céltalan, rámutatott, hogy a fegyverkezés korlátozása nyomán felszabaduló összegekből égető belföldi programokat lehetne finanszirozni.

SPORT ÉS POLITIKA

A Dél-Afrikai Köztársaságban egyelőre a sportrendezvények terén vivják a választási kampányt, amely az 1970 áprilisában sorra kerülő általános választásokat megelőzi. Két olyan sportügyről van szó, amely egyelőre háttérbe szoritja a kampány gazdasági vagy politikai vonatkozásait.

Az ügyet egy dél-afrikai csapat Nagy-Britannia-i portyája robbantotta ki. Az apartheidet ellenző angol közönség olyan ellenségesen fogadta a dél-afrikai csapatot, hogy Johannes Vorster miniszterelnök „udvariatlansággal" vádolta meg a londoni hatóságokat. Ugyanakkor a faji elkülönités megrögzött hivei ellenzik, hogy egy olyan ujzélandi rögbi csapat jöjjön Dél-Afrikába, amelyben két szines bőrü is játszik. Albert Herzog, az uj Nemzeti Párt vezetője egy választási gyülésen kikelt az ellen, hogy a kormány egy ilyen „vegyes" csapatot hivott meg. Sőt, mi több, a tulbuzgó fajvédő az apartheid-politika elárulásával vádolta meg Vorstert. Természetesen Vorster erélyesen tiltakozott az alaptalan vád ellen és felpanaszolta, hogy a többi rasszisták nem értik meg őt, aki politikájával nem szándékszik módositani a rasszizmus klasszikus elvein, hanem csupán egyes lényegtelen vonatkozásokról van szó. Vorster be nem vallott célja, hogy megszépitett képet tárjon a világ elé Dél-Afrikáról, ahol a szines bőrü lakosságot kegyetlenül elnyomó törvények uralkodnak.

Az év legnagyobb rablása

Csütörtök este az év legnagyobb rablását követték el a Freetowntól (Sierra Leone fővárosa) 20 kilométerre lévő Hastings repülőtéren. A Sierra Leone-i légiforgalmi társaság egyik repülőgépéről 4 millió font sterling értékü gyémántot és 250 000 font készpénzt raboltak el. A yengemai bányákból származó gyémántokat felbecsülés céljából akarták beszállitani a kormányhivatalba. A repülőgépet 15 fegyveres személy támadta meg, s automata fegyverekkel tüzet nyitott a repülőgép személyzetére és a rendőrökre is. A banditák a gyémántok és a pénz elrablása után egy rendőrautóval menekültek el.

A nézeteltérések elfajulása

NAPI KOMMENTÁR

Csaknem negyed százada, pontosabban 22 éve Indiát az Indiai Nemzeti Kongresszus néven ismert koalició kormányozza, az a mozgalom, amely a kolonializmus elleni harcot vezette, és amely aztán politikai pártta alakult át.

A pártban fennállása óta állandóan nézeteltérések voltak, amelyek a Le Monde véleménye szerint magából e politikai csoport összetételéből fakadtak: „Agnosztikusok és a hindu vakbuzgóság hivei, földbirtokosok és nincstelen mezőgazdasági munkások, szocialisták, liberálisok, szindikalisták, gyáriparosok, bankárok".

A pártban széthuzó tendenciákat csak Dzsavaharlal Nehru óriási erőfeszitése és tekintélye tudta összehangolni. A pártot csak harcos multja, a Nehru vezetése alatt kijelölt irányvonal, a tehetetlenségi erő tartja fenn és az olyan, hatalmon lévő pártnak az előnyei, amely az 1967-es általános választásokig tekintélyes többséggel rendelkezett a központi parlamentben és a szövetségi államok gyüléseiben egyaránt.

A párt számára nagy megpróbáltatás volt az 1967-es választás, amikor sok képviselői mandátumot vesztett, s igy csak nagynehezen tudta megszerezni az abszolut többséget a központi parlamentben és kénytelen volt lemondani több indiai állam kormánya feletti ellenőrzésről. S éppen ekkor körvonalazódott pontosabban a pártvezetőségben ható két irányzat, az Indira Gandhi körül csoportosult baloldali és a Nijalingappa pártelnököt támogató jobboldali irányzat. Bár a két tendencia nyilvánvaló volt, nem öltött szervezett jelleget, ezzel szemben két éven át állandó viszályokat idézett elő, de minden alkalommal amikor a nézeteltérések veszélyessé váltak és szakadással fenyegettek, kompromisszum jött létre. Egyes nézeteltéréseket azonban lehetetlen volt elsimitani. A végletekig kiélezte az ellentéteket például az, hogy a kormányból eltávolitották Morarji Desai pénzügyminisztert, aki ellenezte a kormány gazdaságpolitikáját, elsősorban pedig a magánbankok államositását, amely Indira Gandhi véleménye szerint „társadalmi átalakulások korszakának kezdetét" jelentette. Vita támadt még a párt elnökjelöltje körül is.

A párt hivatalos jelöltjét illetően a jobboldali szárnynak sikerült a bangalorei kongresszuson kiszközölnie Sanjiva Reddy jelöltetését. De a győzelem tiszavirág életü volt, mivel a választási kampány során Indira Gandhi az Indiai Nemzeti Kongresszusnak egy másik tagját, Venkatta Girit támogatta, aki a választásokon független jelöltként lépett fel, s aki a szocialisták és a kommunisták támogatásával megszerezte a szavazatok többséget. Igy tehát első izben két — nem hivatalos — választási szövetség jelent meg, egyrészt az Indiai Nemzeti Kongresszus Indira Gandhit támogató tagjai, a kommunisták és a szocialisták között, másrészt Nijalingappa elnök hivei és a Reddy jelölését támogató jobboldali politikai csoportosulások között. Ezek a szövetségek valamelyest fényt deritenek a kormánypártbeli két csoport orientációjára, s ugyanakkor a végleges szakadás esetén alapot nyujthatnak leendő koalicióikra.

Ez a lehetőség a jelek szerint egyre élesebben körvonalazódik. Az első lépést a pártelnök tette meg, amikor felhasználva a párt vezető szervében rendelkezésére álló jelentéktelen többséget, kizáratta a párt három tagját, a miniszterelnök hiveit. Indira Gandhi negativ reagálására — a miniszterelnök törvénytelennek és a párt alapszabályzatával ellentétesnek minősitette az intézkedést — Nijalingappa az ügyvezető bizottság 11 tagjával (a 21-ből) elhatározta hogy kizárja a pártból Indira Gandhit. Az elnök intézkedése azzal a parlamenti csoportnak tett ajánlással párosult, hogy távolitsa el Indira Gandhit a párt parlamenti csoportjának éléről, ami kormányfői tisztségének elvesztéséhez vezetne.

Ez a döntés alátámasztotta a madrasi Sfaradja folyóirat véleményét, amely szerint a párt jobbszárnya offenzivájának célja biztositani ellenőrzését a kormányszervek felett. A kormánypárt parlamenti csoportja azonban 330 szavazattal (a 431-ből) visszautasitotta a párt ügyvezető bizottságának a határozatát, s ez a tekintélyes többség biztositja a miniszterelnök hivatalban maradását. A Press Trust of India hirügynökség szerint, ha a parlamentben bizalmi inditvány vetődik fel, Indira Gandhit nemcsak párthivei, hanem a baloldali pártok is támogatni fogják, s ez fölényes többséget biztosit számára.

Ha az ügyvezető bizottság 11 tagjának határozata nem is módositotta a kormány összetételét, megfigyelők szerint az szentesiti az Indiai Nemzeti Kongresszus kettészakadását. Most az a kérdés, hogy az Indiai Nemzeti Kongresszus országos bizottságának november 22-én kezdődő rendkivüli ülése milyen határozatot hoz. Sikerül-e ismét létrehozni a két frakció kompromisszumát? Vagy pedig a szakadás szervezett jelleget is ölt és két párt jelenik meg? Indira Gandhi nemrég kijelentette: „Nincs szó hatalmi harcról vagy személyi ellentétekről, hanem arról, hogy a két frakció különféleképpen vet fel lényeges problémákat". Lehetséges-e kompromisszum ezekben a fontos kérdésekben? A választ az országos bizottság emlitett ülése adja majd meg.

GHEORGHE CIOBANU

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77 Tip. I.P.B.A. 40 168